

310819 వ రి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 104

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసంబరు నెల 22-వ తేది శనివారము
ఈ రోజున నా మనం వత్సరము, మార్గశిరమాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౪.

N. 120

నంచిక ౧౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

మనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు ముందుగా
వర్షాకాలమున వలస గొర్రెముగలుగును. వంచభాషచేసి చూచి కొనిన మోసముగలుగును అమృతాంజనము పరిశుభ్రతను పొందుటకు వలస. పరిశుభ్రత.

కఫహరిచూరము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూల హరి

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూరము మూలకలచే చేయబడినది.
కఫ, ఉబ్బునము, కాసిహిస, కైశి, జ్వరము మొదలగు వానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని మెటనుంచుకొనుట మంచిది.

అజీర్ణముకలన భుజించిన వస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసాయన
లందు రసప్రాసము (కమమగ్గ X ౧౧) దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, శుష్కితములు, కృత్రిక
కడివిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
దూదిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టి వీ గి, మదరాసు.

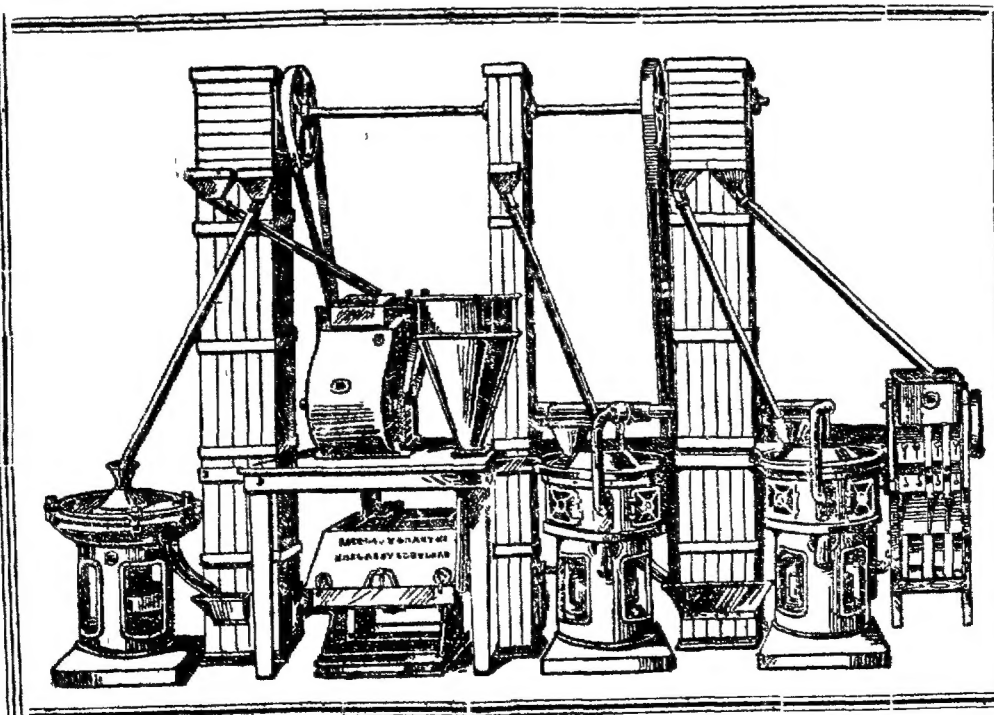
(7 పరిమాణములలో)

388

అన్ని రకముల బియ్యపు యంత్రములు

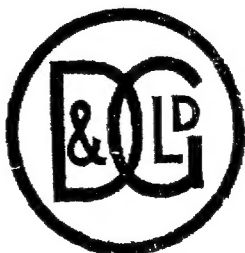
40' 81' 122' 163' 244' 326' 407' సంచుల (సంచి 1 కి 165 పానులంతున)
మేలైన బియ్యము దినము 1-కి 12 గంటలు చొప్పున పనిచేసిన తయారగును

మేము బియ్యము
హల్లరులు, పాలిషర్లు
పెల్లర్లు
కంపార్టుమెంటు
సెకరేటర్లు
పెరలింగు లేక
వైటనింగు కోనులు
మొదలగువాటిని నిలువ
చేసియున్నాము.

బియ్యపు యంత్రము
లకు సంబంధించిన పరి
కరమున్నియు మావద్ద
నున్నవి.
మాచిత్రివిచిత్రపు
క్యాటలాగ నకును
ధరల జాబితాకును
ప్రాయశ్చోదము.

MADE BY
Douglas & Grant Ltd
Kirkcaldy, Scotland.
Rice Milling
Specialists

Sole AGENTS in S. INDIA
MASSEY & Co, Ltd,
Post Box 554
MADRAS.

అమృత ధృతి

కాశ్రియేను, పగలైనను, నైలులొనున్నను లేక మరెచ్చట ప్రయాణమునందున్నను అమృత ధృతి ఒకబుడ్డి వద్దనుంచుకొనిన వైద్యనిసహాయ మున్నట్లు భావింపవగును.

అమృత ధృతి

కవిపోటు, పంటిపోటు ఒకేమోతాదుతో నయమగును.
తామరగజ్జి, తీట రెండుపూతలలో కన బడక పోవును.
గాయములు, కాట్లు, పుండ్లు, బెణుకులు పళ్లు రెండుపూతలలో స్పష్టమగును.
తేజ, జైరి, యితర విషపుగుగులకాట్లకు మంత్రమువంటిది.
జలుబు శైత్యభావము తొడిమ్యు వీటికి ఒకమోతాదు చాలును.
తలనొప్పులు పార్శ్వపునెప్పలను పార దోలును. మూలవ్యాధికి మంచిమందు.
80 మోతాదులు బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0 వి. పి. రు. 0-8-0.

అమృత ధృతి

వాంతులు, విరేచనములు, కలరా వీటికి యంతకుమించినమందు లేదు.
దగ్గులు ఉబ్బనము శ్వాస సంబంధమైన రోగములు వెంటనే పారిపోవును.
యెట్టి జ్వరములైనను ఒక మోతాదు కలిపిపోవును.
అన్నిరోగములను కుదుర్చును. అన్ని బాధలను పోగొట్టును.
సామ్యవ్యయమును అనేక రెట్లు తగ్గించును. అమృత ధృతియుండు గృహమున రోగము లొంగిమాడజాలను.
వాయునొప్పలకు వజ్రాయుధము.
అమృత ధృతి
12 బుడ్లు రు. 21-0-0 వి. పి. ప్రత్యేకము

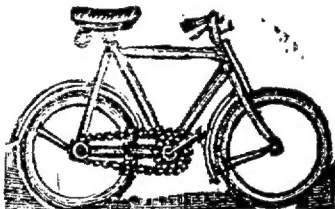
కేశామృతము

విశ్రాంతి మనోల్లాసము వెండ్రుకలసాపునుపుద్రగోరువారు కేశామృతమునేవాడవలయును. సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 0-8-0 సీసాలు 3-కి రు. 2-8-0 వి. పి. 0-12-0.

కానుగో అండుకంపెని, పారేల్, బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

హావర్సు అడ్వాన్సు

బార్టన్ ఆన్ హాంబర్ సైకిల్స్

(ఫేమ:-) అతుకులేట్టి బిటిషు ఉక్కుగొట్టములచే చేయబడినది. ఇర్రడిపాడినేనీ అతుకుటకు మునుపు ప్రతి అతుకున చీలచే విగించవలెను. ఫోటో:- మేజరకల్లు ఉక్కుతోనూ, పేటెంటు మెట్ల ఉక్కులతోనూ చేయబడినది కరిమాను 24". టైరులు: ఆర్డరు యిచ్చిన తరువాత టైర్లు చేర్చబడును. చక్రములు:- అంచుల దుడ్డు ఎనామిల్ చేయబడిన వెన్నుకాడ్ చేతోన్న, బిటిషుపిలులతోనూ, తయారుచేయబడినవి. గొలుసు: వెట్టిను 1/2 రోలరు ఫ్రీ చక్రము: వెట్టిను బాల్, దబులు ప్రేమలు గలవి. ప్రత్యేకపు మునుపటి వెనుకటి భాగముల కొలత రీజరుతో సహా గలవి. మట్టిని ఆటంక పరచునది: (ఫేమ:-) ఇకర భాగములను విడిగిడిగా తయారుచేయును. ఎనామిలు ప్లేనుఫులు ఎక్స్టెన్షన్ కాడిల్: ఎల్. 14 ఎనామిల్ స్ప్రింగులతో చేయబడినది పూర్తిచేయబడుట:- మేజరకల్లు కాంతిగల కల్లు ఎనామిల్తోనూ బంగారువంటి గీతలతోనూ అతుకచ్చని దుడ్డు గీతలతోనూ పూర్తిగా చేయబడినది. పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా టైరులు, బ్యూబులు లేకుండా ధర రూ 112-8-0

రేంజరు సైకిల్స్ ఎమ్.మాడల్

పారేల్లు 24" (ఫేమ:-) నూపు ఎనామిలు గలవి. బంగారువంటి ఆకపచ్చని గీతలుగల చక్రములు 28" X 1 1/2" డబ్బు 2 చీలలు అంచులు, బిటిషు స్టాండ్ల పిడులతో అమర్చబడినది, వెట్టిను చక్రము, గొలుసు గలవి, సైకిల్ టైపుబడిన 3 ప్రేమలు. హాంబర్ కాదు గలవి. పూర్తిగా రబ్బరు వెడల్పు గలవి. నె. 45 రు ఇంగ్లీషు కాడిసు మేజరకల్లు వడ్డెగాడ్లు, ఎక్స్టెన్షన్ (స్కూలు) మున్నగు వాటితో సహా గలదు పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా టైరులు, బ్యూబులు కాక ధర రూ 85.

సూపర్ సైకిల్స్

మేజరకల్లు అతుకులేట్టి కార్బన్ ఉక్కుబ్యూబులతో చేయబడినది. బాగుగా అమర్చబడిన పంపుటిరును, (బిటిషీటు. చెక్ స్ట్రేటు. అ. సెటిల్డ్ నెట్లడ్ స్టోపింగ్ ఫోర్క్స్) క్రాస్ డిస్క్ ను అసెటిల్డ్ ఫోర్క్స్ చేతులతో గలవి. గొలుసుచక్రము రితునకాను చేర్చబడినది. బాల్ బెల్టు లెన్సులు, కళ్లులు గలవి.

హాక్లీమైన ఫిటింగు సామాను లన్నియు మేజరకల్లుది (బిటిషులో తయారుచేయబడినది. మునుకట్టిరింగు కాలములు గలవి. చక్రములు 28" X 1 1/2" అంచులు—వెన్నుపుడు మేజరకల్లు నిల్వలేకులతో చేయబడినది.

పిడులు: పారేల్ ట్రైల్ స్టాండ్ల ముందటి చక్రములు వెట్టిను 1/2" X 1/8" హాండిల్ బాల్ 2 ప్రేమలు గలవి. పై ట్రైపుబడినది. ఫిలిప్స్ కొల్లెమాస్టరుడి వెడల్పు. ఫిలిప్స్ పూర్తి రబ్బరుడి పాడిల్ - అస్టోనా 3 చక్రముల స్ప్రింగు పాడిల్ మిక్చిలి ఆనుకూలమైనది. మడ్ గాడ్లు గట్టిగా నుండెను. బాగుగా ఎనామిల్ చేయబడినది. అందమైన బంగారువంటి గీతలు ఆకపచ్చ గీతలుగలవి. పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా టైరులు, బ్యూబులు లేకుండా రూ 88-8-0.

బోనాఫైడ్ వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు

మిక్చిలి మేజరకల్లు "సీనియర్ రాయల్" "రాయల్ కార్బన్" సైకిల్లూడ మాకడ్ నిల్వ చేయబడియున్నది. దుర భాస్తుల పంపిన ధరలు తెలుపవలెను.

బ్రూక్స్ హెడ్లరు	90/2	జర్మనీకాడల్	9-8-0	బ్రూక్స్ హెడ్లరు కాడిల్	90/2	28-0-0
"	B/20		27-8-0	లూకాస్	61 లెన్సు	రు 3-0-0

ఈ మూలాలుగా మెప్పినట్లు అమర్చబడిన కాడిసుకు బదులు మరియొక కాడిసు అమర్చబడినది యింగ్లీషు రు 4 అందు నిమిషము లెక్కుకట్టుకొనవలెను.

రామ్నాయక్ అండు కో, 13 అండు 14 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మనదేశ పుదురవ్వ

గమనింపుడు గమనింపుడు
తల్లిపాలుత్రాగు పిల్లలకంటే పోతపాలుత్రాగు పిల్లల మరణము 15 రెట్లు అధికముగ నున్నట్లు ఆ దాక్టరు ముత్తుగారు ఈ టింబి యుక్తార్లు, గమక హార్లిక్స్ మొదలగు కృత్రిమ ఆహారముల నివృత్తి ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

క్షీరవర్ధని

తల్లుల కిచ్చిన యడల

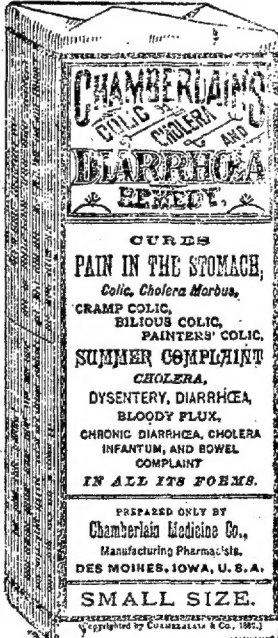
చనుబాటు ఆయుర్విముగ గలగును
దీని గుణ వత్తాక్రమము అతిశయోక్తికాదు.
రాత్రినేనించిన పుడయమునకే గుణ మిచ్చినవారి లక్షణముగలరు.
బుడ్డి 1 కి రు 1-8-0. వి. పి. సహా రు 2-0-0.
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

బీజేబండ్

బీజే బండ్. తెలుగు దేశములో మిక్చిలి ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వచ్ఛమందు గాని మూత్రముతో గాని, పీర్వము నవ్వెను పురుషు యెడల వెంటనే నిలిపివేయును. నాసరితనమును తొలగించి యశ్వనమొనంగును. శ్వాసలో నరములకు బలము నిచ్చి ఆక్రమ్యమును పీర్వప్రస్థి నిచ్చును. ఘోరముగు కుష్ఠ వస్త్రము నుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించింది. దురభ్యాసముల కల్గకలిగిన కత్తి పీకతోనే కృత్రిమకారిని వెంటనే ప్రపంచము ఖము అనుభవించవలెనులేనీ గంతాన వ. కుటుంబ కేయము. ఈ మందుయొక్క అస్పృశ గుణమును విరేచించి ప్రకటింపటకు మద్రాసుగవర్న మెంటువారు అనుమతి పరచున ప్రకటింపజాలము. మందుపుచ్చుకొనువిధము నుండితో పంపబడును. ఉత్తరములు కనాశ్యముగా నుంచబడును.
20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0. వి. పి. చార్జీ కరు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం

38 బైరాగిమతం వీధి, మద్రాసు.

చేంబర్లెన్ గారి

కూలనాప్పి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ వధమును
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, కూలనాప్పి,
పేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్దుతముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయ
ముగకు దొరకును. 93

బాల గీతావళి

విద్యాధికారులచే ఎంగీకరింబడి అన్ని తెలుగు బాలలలోను ఎంగీకరి. మూల్లలో నుపయోగింపబడుచున్న పద్య పాఠపుస్తకములు. పిల్లల కుతూహలమును నిర్బాసమును కల్పించుటకు జూమ్మలతో ప్రకటింబడినవి.

ఉపాధ్యాయులు, బుక్స్ సెల్లర్లు, ఈ పుస్తకముల కొరకు మాకే వాసిన వుంచి మోపవలెను.

మేనేబరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, 1166 కాకినాడ.

అమృతాంజనము

1924 క్యాలెండరు 1924

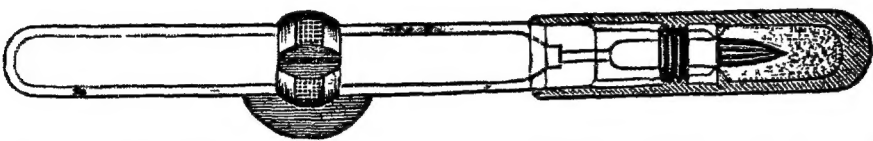
సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,
పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి ధర 0.40 పోస్టేజీ సహా 0.60
వర్తకులకు 25-కి 4-8-0, 100-కి రు 15-0-0. ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనం అన్ని మెప్పులకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి అమృతాంజనం డిపో మదరాసు

సెల్ ఫిల్లింగు “ఆ గేట్” ఫ్రంటిన్ వేనా

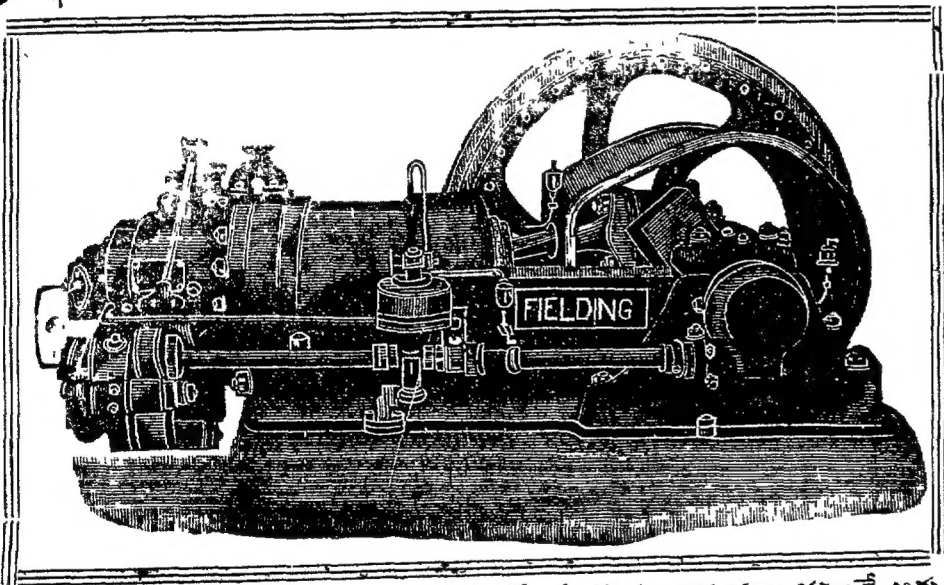
పాకలెన్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ “ఆ గేట్” కలము, అమెరికా అప్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాప్తి పుట్టి, ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరణను మొందుచున్నది.

నాధరణమయిన “ఆ గేట్” కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు “ఆ గేట్” గాజుపాళి ముద్రాగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. మెలూపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమలుచు చున్నవి. అన్నిసయిజులు ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేరిని లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ఖరీదైన మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోలయేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.

జాతక మార్తాండు

ఇది మూడుభాగములు. 1, 2 భాగములు నిర్దేశముగా నున్నవి. 3 క భాగము తయారగుచున్నది. 1-వ భాగమునందు తాత్వంత చక్రములు, ద్వాదశ భావఫలములు, అచారఫలములు, మహాదశ, అంతర్దశ, విశేష, ఇవి తెలిసికొను విధము, జాతకము వ్రాయుకర్తయి మొదలగునవి 2-వ భాగమునందు, లగ్నములము, గ్రహములము, భాగములమునను తాత్వంత సహితముగా 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతో ద్వాదశ భావఫలములను అర్థవంత, హాదవంత, ప్రమాణశ్లోకములతో మహాదశాంత ఫలములు ఇచ్చియు నూడ ప్రతిభావములకు తెలియజేయుట మిక్కిలి ముఖ్యమైనది తెలియజేయవలయునని వ్రాయబడినది. ఈ మూడు భాగములలో 1, 2 భాగములను సచ్చిబింబమున, ఖరీదు తిరిగి వాడుకచేయవచ్చును. ఒక్కొక్కభాగం ఖరీదు బడిగా రు 2 అ. 1, 2 భాగములు ఒకసారి 8 నువారికి రు 8 అ. వి.పి పోస్టు ఖర్చులు. రు 0.5-0 లు కావలసినవారికి వి.పి గా పంపవచ్చు.

ఆకెళ్ల వెంకట శాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

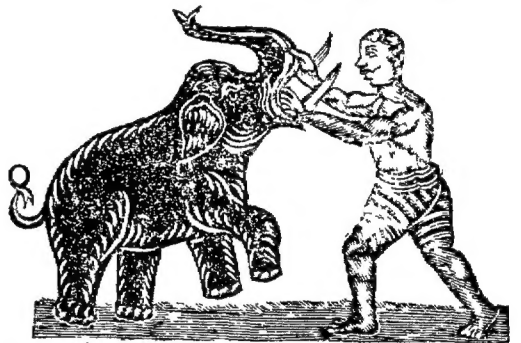
భారతదేశమున జాతీయ ఆత్మ హత్య

ఈ దేశమున జనముల సంఖ్యకంటె సురక్షముల సంఖ్య అపరిమితముగా పెచ్చిపోవుచున్నది. ఈ దేశమున ఆశోకాట్ల నుండి జనములను ఈరీతిగా జనములకంటె నుణచుట పెచ్చిపోవుచున్నచో ఈజాతి దీర్ఘకాలము మనజాలదు. జనముల సంఖ్య తక్కువగా నుండుటచే బిడ్డలపాలనములు, ఆరోగ్యములను కాపాడుటయు అధికమైన జాగ్రత్తపు పు కొనుట అవశ్యకము. ఇదని మనకిరాని ఆచారములు యిచ్చుట కలగనే చాలమంది చనిపోవుచున్నారు. బిడ్డలపాలనయోగ్య భలు కలుగుచుండును ఈవ్యాధులను నివారించుకొని, సమ్యక్ మైన శ్రేష్టమైన ఆచారములు చూపించినచో కల్లుండును సంతోషముతో దాని వాడుదురు. అదియే రాజీస్ పేటెంటు బార్లికిండి. దానిని బార్లివాటగుగాచేసి, ఆవుపాలు, గజ పాలు, దబ్బాపాలు దేనితో నైనను కలిపియిచ్చిన శ్రేష్టమైన ఆచారముగ ను. ఎంతటి సీసస్థితిగ నున్న బిడ్డలైనను దీనిని నులభముగా తీర్చుచునేసికొందురు. ఇది కరీరమునకు బలమునిచ్చును గొప్పగొప్ప వైద్యులు దీనినిగొట్టిచి శిశువు చేసి మిశ్రముగా రాబిస్ పేటెంటుబార్లికిండిని స్వీట్ ఫోడిలి మద్యగాచేసి, దానిని మరుగుచున్న నీటిలోవేసి, కడిగివేయుచుండుట అజ్ఞాన మగుననిచ్చి తరువాత కల్లావులగును. దానిని తమ కి నడవని పాలుకలిపి గాని, కలుపక గాని ఇయ్యకలెను. వే చికాయలతో నిమ్మకాయరసము, పంచదార, మంచుగడ్డ దీనితోచేర్చి పుచ్చు కొనిన గుడిరముగ నుండును, చూడవచ్చును. ప్రాటన (2)

మీరు ఇదివరలో వాడితిరా?

వాడుకుండిన, తక్షణమే వాడి ఆనందింపుడు?

మహారాజులు, రాజులు, నా మహారులు, అమాత్య వ ర్యులు, ఉపాధ్యాయులు, వైద్యులు మున్నగువారు వాడి సర రోగనివారణ, రక్తవర్ధి, బలకారి ధూలోకామృతము అను పేర్ల లిలావినోద పురుష గంభీర వీర్యవృద్ధి కేవలమునకు

తన నామధేయయియు దానిని అందరు వాడతగినది శిశువు చేసి యున్నారు. 20 తులముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 5-8-0 2-కి ధర రు 10 మాదిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకు వ్రాసిని ఉచితముగ పంపబడును.

గుహ ఆయుర్వేద ఫర్మసి,

81 మద్రాసు తిరుపతి పేట, పోస్టుబాక్సు నెం 1286, మద్రాసు

త్వరితము

ప ప !!

బ్రీలమ మంచితరుణము

కాకినాడలో జరుగుదేశము మహాజనసభకు

ఆగ్రహారణి గ్రంథనిలయములో ప్రకటింపబడిన 50 గ్రంథములు రు 3-0-0 విలువగలవి

రు 20/ లకు మాత్రమే ఇచ్చెదము

కలయనారు ఒకతనా బిల్ల పాపిగవో గ్రంథ 2.ల పట్టిక పంపుము.

ఈ బిల్లి-పుధర 1 డిసెంబరు 28 మొదలు 15 జనవరి 1924 వరకు మాత్రమే

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనిలయము,

కాకినాడ

గొప్ప తగ్గుదల! జాతకరత్నము కృష్ణమూర్తి!!

జ్యోతిషశాస్త్రము పుట్టింపేదీ వేళ మున్నగునది ఈ యేనంత త్వరఫలితములకు కార్యకర్త రీతిగిహిహి సహ యెన్న నంబ త్వరముల నైనను జ్యోతిషముని సహజము ఆ రీతియే తమంతకు తాము వ్రాసికొనవచ్చు. ధనము, సంతానము, ఆయుర రోగములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో నీ మూ జాత కములను మోత వ్రాసికొనవచ్చు. ఇది యింటిజ్యోతిషమున దీనిని రు 2-0-0, నెలకుభావముగా కొను వాకి1-0-0గాకము. (ర45) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషమునము,

శివరంగం, విశాఖజిల్లా, జిల్లా.

సుందరమైన పనితీరు! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు వ్యాపకములు!!

వీటిని కోరిన ప్రతి మొక్కకు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలము గా ప్రార్థించు. నీరు పెండికీ, సవరణబంగారు

ప్రూచీ నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు మీకు కొనెదము.

మా కట్ట యి అనేక సార్లు వైస మోస్తరులలో నిర్ణయముగా నున్నది. లేనివి అర్హతవిని మిగతా కోరు కాలములోగతయారు చేసి యిచ్చెదము. తమకు సహజముగా కట్ట సవరణములు రూ. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

ఈ దిమ్మిడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, సగల వర్తకులు, 25 వైవాహికా కోడ్లు, మద్రాసు.

వాడేతిరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన శోకామయమైన కస్తూరిమాలము మొదటి రకం కస్తూరి, బంగారుపువ్వు, కచ్చకస్తూరి, రస, అమూల్యమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరిలందు చేయబడినది. పిన్నలు, పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అపారమైన ఆనందముతో అన్ని వ్యాధులను వాడతగినది. 250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0

ఈ దిగుత తెలుపబడిన కొవడముల తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోద్ధిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాట్లములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ. 1-0-0.

శివకాంత తెలియు:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వాడి వారి కడుపును సుఖపరిచి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన సుఖముగా విరేచనమగును. కష్టము లేదు. సంతోషము, అనారోగ్యము వలన ఉడు, బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల దేహోగోగ్యమును పెంచుటయే గాక అనేక వ్యాధులను కారణమగును. అట్లు లేక దేహమునందును వ్యాధులను పోగొట్టి కులక్షణమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రానీయక ఆట కడగమను. అనేక వేల డెబ్బాలు ఖర్చుచేయును.) డెబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సౌభాగ్య శోంఠి:—(బాలింతల పాలిటికి వర్ణనాదము ఉంటిది. వినిపింపును, లేక వారి వారికి సరియైన జీవనముల యివ్వవలెను వారికి పాలు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టమగును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0

సాశ్వత వేంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారాధువనైద్యశాల, మైసూరు.

బ్రాంచి. నెం 331, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు. (బ్రాంచినుండి, వి.పీ. లు వంతుబడివు. (594)

తారీఖులజంత్రి వడ్డిజంత్రి (1) కనకవర్మ 1867 నుండి (కడవకొండలు కావోపు 1889 ప్రమాదితరణ తేనుగునకర్చి, మాన, తిథులక, సరియైన ఇంగ్లీషు

సంవత్సరములు, నెల తేది వారములను, తేలుకుండాంకములు 71 సంవత్సరములకు వచ్చు.

(2) రూ. 1-0-0 మొదలు ఎన్ని కంబల రూపాయలవరకు వచ్చునెల 1 కి రూ. 0-4-0 లు మొదలు రూ. 2-0-0 లు వరకు కోమల, నెలకు, సంవత్సరములు, అయ్యేకట్టిపెట్టియున్న.

(3) నెల 5 కి 4 అణాలు 280 రూపాయలు వచ్చునుంటి అట్టెలు, మాలిల వద్దు, తేకములు, వగైరాలు 29, 30, 31 కోమలముల నెలలలో కోమల ఎంత అయ్యేకట్టి మొదలగును.

(4) యిక రా 1 కి డిట్టు 0-1-0 మొ. 20 రూ. వరకు 100 యికరముల పర్యంతము అయ్యేకట్టి అనేక పకారము గా 100. తెలుగున సిద్ధము తెలుపును. మరియు మేరకుండు, బాకర్లకుండు, ఇవాళి టెంట్లు వచ్చునెల మొదలు తెలియును.

5 నవంబరు 1 కి సైరామొ 1 రూ. వరకు 100 కట్టులవరకు అయ్యే మొత్తమును, పోటీక వగైరాలు కోడ్లు పొంతు ద్యూటిల మొదలగు వాటిములు తెలుపును. నెల పోటీక సహ రూ. 1-11-0.

దస్తావేజుల మతలబి (తె.దస్తావేజు) ఇందు 1 మాంఖ్యాంకములు 2 గమనించదగిన విషయములు 8 విశయ 4 కాట్టు 5 రద్దు 6 హక్కులవిడుదల 7 తీర్మానము 8 మరణకాన

ము 9 వరకట్ట 10 నెటికీ మొట్టు 11 ఫిరాయువు 12 దాన 13 దత్త 14 కవులు కబోలియతు 15 ఖరారు కామా 16 బ్రాహ్మణులు 17 సవరణ 18 హమీ 19 మనవర్తి 20 పాఠశాల 21 వ్యాపారసంబంధం 22 పంచాయతీ 23 క్రిమినలు 24 కబీర్ 25 కోర్తగా అమలులోకివచ్చిన రిజిస్ట్రేషన్లు ఫిజాలు, స్టాంపుమ్యాదీ, ఇందుగలవు, ఒక్కొక్క దస్తావేజు, అనెక రకములు గలవు. నెల పోటీక సహ రూ. 1-6-0. (1176)

జి. సేతుమాధవరావు, గుంటూరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ నెల 1—0—0 | సంగీత శమంతకమునీ ... నెల 0—8—0

వత్సవత్యువాఖ్యానము-వద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొందు. ఈ గ్రంథమును శేషట్టిన పాఠకుల కొకవద్య

మేని వదల మది జనింపదు. 1 0 0

శ్రీ గురజాడామృతము అను వేదసారగ్రంథము శక్తి పాటలు, శ్రీమత కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది. 0 4 0

తత్వమందిరక ... నెల 1—0—0 | సటికా ఆస్థాకట్టచింతామనీ 0—12—0

లిల్ మహాశయుని జీవితము సుపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! పత్తనా రాయణశాస్త్రి విరచితము) ... 2 4 0

హిందీ భాష (తెనుగు తెలిసినవారందరూ వ్యయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది) ... 0 6 0

హిందీ మొదటివాచకము డిటో ... 0 6 0

ఆంధ్రద్రవ్యము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష ... 1 8 0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

లితావతి సంగ్రహము

పూర్వగణిత గ్రంథములన్నిటిని శోధించి వ్రాసిన యాద్యంతము. ఇందురాశి గణితము 81 సా. పాట అంశం. కాలమున, లాభవత్తములు, భావలక్ష్మిలు, క్రమలక్షలు, నాటికి నూరు సరిపునుట, మత్స్యల గుర్రములు, ఏనుగుల పూవులు, లెక్కలు - భాయా, క్రవ, దశాంశ, భిన్నాంశ, రీతిమూత తేత్రగణితములు. కర్మములము, ముసములము, ఇంక నన్నియేని గలవు. చక్కని అట్టలైదు. రూ. 1-0-0

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య

దంతలూక అగ్రహారం. కోల్లిపరపాడు గుంటూరుజిల్లా

కావ్యకళానిధి కళావధాని చిదంబరశాస్త్రి

ప్రణీతములు

1 శ్రీరామాంజనేయనాటకము 0-12-0

రామాంజనేయల యాద్యము ద్వితీయ ముద్రణము.

2 శ్రీకృష్ణసందేశ నాటకము 0-12-0

కృష్ణరామభారము) పోటీక పత్రికము.

చిదంబరగ్రంథమాలా కార్యస్థానము

కరవీరపాడు, ఓంగోలతాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మూత్రలు

30 మూత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోతుభర్తల ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాలకు ఈమూత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింత

లు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మూత్రము మేనావారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును, యందు అనేక విషములు చేరినవి. అనుభవముగల జోష

థ మగుటచేతను పరమహంసత్రియయిన చెప్పకమ్మను, ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

1073 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చేరుపొందిన అన్నిరకములు 1147

నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు పోలికలన్నిని యింగ్లీషు తెలియు అందు మొట్టాదు యింగ్లీషు అందు కంపెనీవా రిచ్చియు

న్నారు. కాన బోడుగాను చిల్లరగాను కొనవలసిన వర్తకులు యిరరులు మాకు వ్రాసిన యిరవిరవిరములు తెలుపబడును.

ఇంకా మాకట్ట బ్లావర్డు స్వామి వాడుకమేక పిట్టలు లాంపులు, సబ్బులు, వారికేనశీపములు శేంగురులు

బ్యాటు వగైరా ప్రేమ:రీ సామానులు, సరసమైనధరలకు విక్రయించుచున్నాము.

వై. కష్టమూర్తి, అండుసన్ను

జనరల్ కర్రము, 8/78 మెయిన్ కోడ్లు, రాజమండ్రి,

రాంచి కోర్తపేట, రాజోలు తాలూకా.

నూతన ప్రచురములు

జమ్మిర పోతనామాత్మికవనము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-8 6-0-0

డిటో మేలుపరి 2 సంపుటములు 8-6-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-8 5-0-0

ఆనందరంగరాట్నందము 1-8 1-8-0

ఆనంతునిఘండము 1-8 0-14-0

ఆశ్వుకవీయము 1-8 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-8 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంశగ్రంథములు మాకట్టదొరకును. కావ్యలూకము మాడకోరినాము.

నావిక్ - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండి సన్, 292 ఎన్.కె.కె. కృష్ణకల్పం.

38-వ దేశీయ మహా జన సభ

28-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కాకినాడలో జరుగును

గ్రంథాలయసభకు తారీఖును తెలిపి భార్యరావుగారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి
సంఘసంస్కరణసభకు శ్రీయుత ఆదిపూడి సోమనాథ రావుగారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి

మాలానా మహమ్మదాలీ షాకతాలీ గార్లు

24-వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు వచ్చెదరు

ఆనాడు గొప్ప ఊరేగింపు జరుగును

కలకత్తా చెన్నపురి ఇనుపదారి

27 వ తేదీనుండి రైలుబండ్లు సరాసరినిడువవచ్చును
గవర్నమెంటు రైల్వే సీనియరు యింజనీయరు ఒకటిరెండురోజులలో బెంగాలు నాగపూరు ఇనుప దారిని పరీక్షించి చూచును. అతః జామోడించిన చో 27 వ తేదీ మొదలు కలకత్తానుండి చెన్నపురికి రైలుబండ్లు సరాసరిగా వచ్చి పోవుచుండునని మత రాసు సచరనుమరాటారైల్వే జనరలు ట్రాఫిక్ మేనేజరుగారు నేడు మాకు తెలిపిరి.

కాంగ్రెసు మహాసభను నిలుపుచేయుట

ఏర్పాటులు బాగా జరుగుచున్నవి

కాంగ్రెసు మహాసభకు 28 వ తేదీన జరుపుట కేర్పాటు చేయుటవలన కొంత యిబ్బందియు నవరణమును జరుగవలసివచ్చిన సన్మానసంఘమువారి ఏర్పాటులు సరిగా జరుగుట కవకాశ మేర్పడినది. కాంగ్రెసు సభా కాలవని పూర్తి కావచ్చుచున్నది. ఇతర సభాకాలల పరిమాణ చురుకుగా జరుగుచున్నది.

జనసంఖ్య

ఈసభలకు వచ్చు మొత్తము జనసంఖ్య విపులు నిర్ణయించుట సాధ్యముకాదుగాని వెనకటి సంవత్సరములలో వచ్చిన సంఖ్యకు తీసిపోదు.

ప్రతినిధులరాక

మహాసభ 26 వ తేదీన జరుగదను 4000కి తెలియక ముందు పంజాబు సంయుక్తరాష్ట్రములు గుజరాతు మున్నగు దూరప్రదేశముల నుండి బయలుదేరిన ప్రతినిధు లిప్పుడు మార్గ మధ్యను నడుచుచున్నారు. తిరుత్తేణిలో యిటీవల గొప్ప అడవి కచ్చిను దక్షిణరాష్ట్రములనుండి హెచ్చుకొని కాకినాడకు వచ్చి చేరుచునే యున్నారు.

వివిధపక్షములు

కాంగ్రెసు మహాసభ కాలలో ఆ సమావేశము వారు లలో స్థిర (పరిష్కార) పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారు ను హెచ్చుగా నుండురు. మిగిలినవారు రెవరును రాదు. వచ్చిన వారిసంఖ్య అత్యల్పముగా నుండునగాని మామూలు ప్రకారము మహాసభా మిగిలినవారు నాడుకుండును, మంత్రులకును, ఆహ్వానములు వంతులగును.

అహ్వానింపబడిన ప్రముఖులు

శ్రీయుతలు శర్మ నుకూ దశాధికారి, శర్మ దీనానాథా, శర్మ చెమను లాల్ సీత లాల్, శర్మ పిట్టి శ్యామరావు, శ్రేష్ఠి, శర్మ పి. ఎస్. శివసామి అశ్వత్థా, శర్మ వేదవేదాద్ధుల సుబ్బా, శర్మ కే. వి. చెడ్డెనాయకుడు, దాక్షిణి రవీంద్రదాశ టాగూరు, శర్మ. బుచ్చయ్యయ్యయ్య, దాక్షిణి ఆనెలినాటు గార్లకుని, బొబ్బిలి, బెల్లూరిమిడి, విజయనరెడ్డి, వేంకటగిరి, మునరాజులకు, లాలాహరికృష్ణలూ, వండిత జుట్టారా య్య, శి. వై. చి. తామడి, పానగల రాజా, పి. పి. పూర్ణి, వామనియ. పి. కేశవయ్య, పి. పాను బసవతు మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు, రైతుసంఘము పి. ఎస్. శ్రీనివాసరావు, పి. వి. శేషగిరియ్య, రావులకుంటి.

రంగారావు, గార్ల మున్నగు ప్రముఖులు పావురమున, ఆహ్వానములు వంతులగును.

ముఖ్య విషయములు

(1) బాటియ కట్టుబాటు (నేపనాపాట్) వివిధ పక్షముల మధ్యలను స్థిరపరచుట (2) బాటియ రాష్ట్రీయ కానన సభలలో సభ్యులుగా నున్న స్వరాజ్యపక్షమువారి విషయమున కాంగ్రెసుపార్టీయభిప్రాయము, (3) కాంగ్రెసువారు ముందు చేయవలసినవి, (4) కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ మున్నగు, (5) కట్టుబాటును సరియగు విషయము లాసభలో చర్చింపబడును. కట్టుబాటును సరియగు (కాకట్టుబాటును) ను గూర్చి అన్ని రాష్ట్రములవారి అభిప్రాయము లిదివరకే తెలిసికొనబడెను. ఇక మిగిలిన ఆ. భా. కాంగ్రెసు పార్టీ మహాసభకు ప్రతినిధుల సంఖ్య 6000 నుండి 8000 కు కిక్కిరింపవలెను. ఆ. భా. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ్యుల సంఖ్యను విస్తరింపబడుట యుచున్నది అని చాలమంది మానిపించిరి.

స్వరాజ్యపక్షము

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాననసభల ఎన్నికలలో బాగుగా విజయమును గాంచెను. కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమువారి పలుకబడిన వృద్ధి నొందించుటకు దేశమును చిత్తరంజనమున, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గార్లు చాలమంది ప్రతినిధులను తీసుకొని వచ్చుచున్నారు. స్వరాజ్య పక్షమునకు విద్యార్థి ప్రధాన నాయకులు. వీరికి ప్రతిపక్షముగా చెన్నపురి బహిష్కరణ పక్షమువారు వారి పక్షమునకు చేరిన యితర రాష్ట్రములవారును గూడ ప్రతినిధులను తెచ్చిరి. ఇతర రాష్ట్రములకు వలెనే ఆంధ్రరాష్ట్రమున నూడ కొందరు బహిష్కరణ పక్షము నందును కొందరు స్వరాజ్యపక్షమునందును చేరియున్నారు. అటు జనలను రెండు పక్షములకు ఆకర్షించుటకు రెండు పక్షములవారును చేయు ప్రయత్నముయొక్క ప్రాబల్యమును బట్టి ఫలితమేర్పడును. ఢిల్లీలో జరిగిన సమాధానరీత్యాంమును మరల మార్చునాడ నని ఆంధ్రులలో యెవరు కలెంచుచున్నారో గాని కాననసభల విషయమున కాంగ్రెసువారు కేధగా పోచేయలేనను రీత్యాంమును స్వరాజ్యపక్షమువారు మహాసభలో నుకపాదించిచో దానిని చాలమంది ఆశ్చర్యపెంచెదరు.

నాయకుల సభ

కాననసభ 26 వ తేదీ రాత్రి జరుగును. ఉభయ పక్షముల బలబలములను చెప్పుకు రాగల విషయములను గూరి అప్పుడుగిహింప నవకాశము కలుగును.

అధ్యక్షుల రాక

కాంగ్రెసు భిలాఫతు మహాసభల అధ్యక్షులగు మాలానా మహమ్మదాలీ షాకతాలీ గార్లు 24 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బొంబాయి మెయిలులో కాకినాడకు వచ్చెదరు. అప్పుడు గొప్ప ఊరేగింపు జరుగును. తేజోవంతుడగుగారి ప్రాబల్యమును మూలస్థానములకు 400 ఆసామురాష్ట్రముల ప్రతినిధులేగాక మరి పెక్కుమంది ఆకాలీలు మున్నగువారు నూడ కలెత్తమిడుగారు మహమ్మదుమిడుగారు సభకు వచ్చెదరు.

అకాలీ నాయకుల నిరాక

గురుద్వారా ప్రబంధకకార్యమున సంఘాధ్యక్షుడు దగు అకాలీ సర్దారు మహాశివగింగు గారు ఆహ్వానమునండి కాకినాడకు వచ్చిరి అకాలీలు కాకినాడలో రైలువిడిగిగానే పులిపిండుల వెంట నూరేగింపు నడిపిండుల సభలను జరిపెదరు. అకాలీలకు కాంగ్రెసువారు విడిపిండుల చేయుమున్న సమావేశమునకు అభిమాను నుకపాదించు భయములు అకాలీలు ప్రతినిధులను తెచ్చెదరు.

వివిధసభలు

కాంగ్రెసు భిలాఫతు మహాసభలు గాక మరి 12 మహాసభలు నూడ నీవారమున కాకినాడలో జరుగును. మొత్తముమీద ఈ సభాభిలాఫతును కాకినాడలో సురంభ ముక్త్యధిపముగా నుండును. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్, స్వేచ్ఛము కలెత్తివార్త)

మాలానా మహమ్మదాలీ

మాలానా షాకతాలీ గార్లు

24 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు బొంబాయి

మెయిలులో వచ్చెదరు

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడు మాలానా మహమ్మదాలీ గారు, భిలాఫతు మహాసభాధ్యక్షుడు మాలానా షాకతాలీ గారు వారి బాధ్యతానువరులను బొంబాయి మెయిలులో 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము నకు కాకినాడ చేరెదరు. గొప్ప ఊరేగింపు జరుపుట కేర్పాటుచేయబడెను. ఊరేగింపు వెద్దబజారు వీధిని జగన్నాథస్వామివారి కల్లి వీధునాది వీధి, దేవాలయము వీధులమిడుగా గాంధీనగరమునకు చేరును. పునరెరుగు స్వాగతము నొసంగుటకు పొరుగు భోతానామ భోతానామ. (స్వేచ్ఛము కలెత్తివార్త)

మాలానా మహమ్మదాలీ గారు

చామర్లకోట యూనియను బోర్డువారు

సన్మానవత్తమును సమర్పించెదరు

మాలానా మహమ్మదాలీ గారు కాకినాడకు వెళ్లువారిలో చామర్లకోట రైలుస్టేషను స్టాటుఫా ముమిద వాకి గవ్వనగ్రామము నుండి సమర్పించవలెనని యీనెల 12 వ తేదీన జరిగిన చామర్లకోట యూనియను బోర్డుసభలో శోభిత్రికాన మామోడింపబడె నని యెవరు ప్రానిరి.

అకాలీలసభలు-అన్నదానము

సర్దారు మంగళశివగింగుగారు కాకినాడ వచ్చిరి.

ఆకాలీల సభలను జరుపుటకు గాంధీనగరమున 5000 మందికి నెలపకు సభాకాలను నిర్ణయించుచున్నారు. ప్రతిదినమును ఉదయమున సాయంకాలమును నూడ నవల మరలనవల సభలు జరుగును. ఒక అకాలీల సభ కలెత్తమిడు బయలుదేరినది. వారు గంధుపడితావులలో కాలి దేవును వచ్చుటకు నిశ్చయించి యీ అడ్డుదారి నే బయలుదేరిరి. కాగితా, వంజాలు, బొంబాయి ప్రాంతములనుండి చూడ మరికొన్ని జతలు వచ్చుచున్నవి. ఒక గొప్ప అకాలీల ఊరేగింపు జరుగును.

27 వ తేదీ సాయంకాలమునండి అకాలీల పాకాలగారి అందరికినీ ఉచితముగా భార్యార్థముగా అన్నదానము చేయబడును. అన్ని రాష్ట్రములవారును రెండు పాకాలకు వచ్చిభుజించవలెనని అకాలీలవారి ఆహ్వానించుచున్నారని పియుయకాంతి భూభూగారు కాకినాడనుండి కలెత్తివార్త నందిరి.

అ. భా. ఆస్తిక మహాసభ

జనవరినెల మొదటితేదీన జరుగును

అ. భా. ఆస్తిక (థిస్టిక) మహాసభ జనవరినెల మొదటి తేదీన జరుగును. ప్రాధానము వణి మాధవరాజు ఎం. పి. (కలకత్తా) గాంధీయతిని హిందెదరు (కా. స్వ. 2, కలెత్తివార్త)

ఆంధ్ర రాష్ట్రవలంబీరుల

సమావేశము

ఇప్పుడు గాంధీనగరమున జరుగుచున్నది

గాంధీనగరమున వేయబడిన ప్రత్యేకసభాకాలలో నిపుడు గంపలనూడెం కుమారల బా శ్రీకొటగిరి మోక్షకృష్ణారావుగారి అధ్యక్షతకలెడ ప్రధానాధ్యక్షుల కలెట్టియల సభ జరుగుచున్నది. (కా. స్వ. 2, కలెత్తివార్త)

కానీ స్త్రీలు గారు నువ్వుగాని వత్సరుగారి అంతరిత
కార్యదర్శిగనే యుండురు.

నెడను, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము - టెన్నపురి

ఆంధ్ర కవిత

1922-వ సం. దీపంబునంబు 22-వ తేది

శనివారము

జాతీయ పర్వము

రేపటినుండియు, కాకినాడలో జాతీయ పర్వ మారంభమగును. హిందూ దేశమునందన్ని ప్రాంతములనుండియు, మూలభూమి కరాయలు లుండోపరితడములుగ వెడలుచున్నారు. భారత వర్షదృష్టి యంతయు, కాకినాడపై నిలిచియున్నది. ఆంధ్రులకి విషయ మెంతయు, ప్రోత్సాహకరము. ఆంధ్ర దేశమందలి ఆమరావతివంటి ప్రదేశములు మున్నెకమారు భారతవర్షదృష్టి నాకర్షించెను. ధాన్యకటక విశ్వవిద్యాలయము, భారత విజ్ఞానము నకు నిలయమైయుండెను. నాగార్జునాది శాస్త్రజ్ఞుల కునికిపట్టె యుండెను. హైందవసామ్రాజ్యమునకు ప్రధానగరిమై యుండెను. విజయ నగర రాజ్యవైభవము నిండు వెలుంగుతో బ్రకాశించుచున్నది. భారతవర్షదృష్టి ఆంధ్ర దేశమువంక కాకినాడకుంబడెను. అట్టి మహాత్మ్యము శక్తిములు నేడు విస్తృతమయినను, మరల ఆధ్రావని ఆఖలభారతవర్షమునకు యాత్రాస్థలమై వెలయుచున్నది. ఆఖలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ విజయవాడలో జరిగినపుడు, సుప్రసిద్ధ నాయకు లందరును ఆంధ్రదేశమున నడుగిడి, ఆంధ్రమాత యాశీర్వాదములకు బాత్రులయిరి. విజయవాడ తీర్థానములు, కాంగ్రెసు చారిత్రమునందు ప్రసిద్ధి పడెను. నిర్మాణకార్యక్రమ బీజములు విజయ వాడలో నాటబడెను. విజయవాడలో తలపెట్టబడిన తిలకు స్వరాజ్యనిధియ, కాంగ్రెసు సభ్యులును, చక్రములును, నియమిత కాలములో బూర్తియై, భారతీయుల సంకల్పబలమును తేల్చిచెడెను.

కోటిరూప్యములు అనతికాలములో వసూలు గాగనే, ప్రతికూలములు భీతిజెందెను. భారతీయుల సంకల్పశక్తి కొనియాడబడెను. ఆంధ్రదేశము బెజవాడతీర్థానములను సఫలముజేయుటకు తనశక్తిని భారబోసెను. నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణనుకై ఆంధ్రదేశము మొదటినుండియు ఉత్సాహశీత్యము జూపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందెన్నడును, మహాత్ముని సూత్రములపట్ల అవిశ్వాసము జనించినయిందలేదు. ఇతరప్రదేశములలో ప్రబలిన టిత్తిన మార్పుకావలెను మార్పువలదను పక్షముల తీవ్ర వివాదము లీ రాష్ట్రమున ప్రచలియింపలేదు. హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు గాని, క్రైస్తవ బ్రాహ్మణేతర కలహములు గాని, వ్యాపించియుండలేదు. ఇతర ప్రాంతములందు కాంగ్రెసుపక్షములో ప్రబలిన వివాదములవలన, కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుకమమునకు భంగము కలిగెను. దానిఫలితమును ఆంధ్రదేశమును అనుభవించెను. అంతియగాని, ఆంధ్రదేశము నేటికిని మహాత్ముని కృష్ణ విశ్వాస మేమాత్రము కోల్పోవలేదు. ఇతర ప్రాంతములలో ప్రచలి. ధర్మసందేహము లాంధ్రదేశమున ప్రబలలేదు. దౌర్జన్యహితసహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు, నేటికిని నమ్మక మెప్పటికలానే ప్రబలియున్నది. అందుచే విజయవాడలో

వలె, కాకినాడయందును జరిగిడి తీర్థానములు భారతీయుల సంకల్పశక్తిని వృద్ధిపొందించి స్వరాజ్యమును చేరువకు చేచ్చునని భావించెదము.

ఆంధ్రదేశమునందీపమయమున కాంగ్రెసు సభజరుగుట, ఆంధ్రులకేగాక భారతీయులెల్లరికను అత్యంతానకూలమని ఎఱచవచ్చును. ఆంధ్రదేశమున వివాదములు తక్కువయని తెలిపియుంటిమి. ఆంధ్రదేశమునకు సమన్వయశక్తి విశేషముగలదు. అత్యధృతప్రతిభ గల నాయకు లీ రాష్ట్రమునందు లేక బోవచ్చును. సుప్రసిద్ధ మతకర్త లీదేశమున జనింపకబోయినను, మతకలహముల నంతరింపజేసి, సమన్వయము గూర్చుకొనిన శక్తి ఆంధ్రదేశమత్యధృతముగ గనుబడినటుల వెనుకటి చరిత్ర చెల్లుపుచున్నది అట్టిశక్తిని ఆంధ్రదేశము నేటికిని కోల్పోవలేదని వెల్లడి గాగలదు. హిందూ మహమ్మదీయకలహములు ఉత్తరహిందూస్థానమును కిలవరపెట్టెనుండగ, ఆంధ్రదేశము ప్రశాంత స్థితియందున్నది. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ఒడబడిక కుదురుటకు, ఉత్తరహిందూస్థానము తగినరంగము గాజాలదు. కాకినాడయందీపమయమై నెమ్మదిగ యోచించి, అనుకూలసమాధానము బడయుట నుకరమ. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము లేనిది, స్వరాజ్యము గగనకుసుమమగును. ఈసంగతిని గాంధీమహాత్ముడు గ్రహించినంత స్పృహముగ మరియొకరు గ్రహించియుండరు. హిందువులును, మహమ్మదీయులును, ఒకరిపై మెకరురుకుటకు సంసిద్ధులగుటవలన లాభముండదు. వ్యాధికన్న ఔషధము మరింత అభ్యాసముగను. దేశసేవయందే, త్యాగానుభవమునందే, పరస్పరసహాయము నందే, నిజసోదరభావమునందే, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్య మిడియున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ పరస్పర సంబంధము లందు, అహింస నవలంబించుట అత్యవసరము. హింస కెట్టిచోటుండనేరదు. మహమ్మదీయులొక వేళ హిందువుల నవమానించినను, ఇంద్రియనిగ్రహమువలననే మహమ్మదీయులను హిందువులు జయింపగలుగుదురుగాని, దెబ్బకు దెబ్బగొట్టుటవలన గాదు. ఆలీసోదరులు, అన్సారీ, సోభానీ, కలాం అజద్, మొదలగు దేశభక్తులు, మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యమును కొనసాగితిరా? వారియందు హిందువులకు విశ్వాసములేదేని, మహమ్మదాలిగారికి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడవని నొసగియుండరు. హిందూమహమ్మదీయ కలహములు మతల జనించుటకు కొన్ని కారణములుగలవు. ప్రజలదృష్టిని మరల నుద్దోగములు, కాసనసభ్యత్వములు, గౌరవస్థానములు మొదలగు వానివంకకు ద్రిక్పటచే, ప్రస్తుత దస్థితి యుద్ధయించినది కాని, అక్కడక్కడ అల్లరులు జరిగినను, ప్రజలహృదయము సావ్యవముగ నున్నదనుట నిశ్చయము. బాధ్యతగల నాయకులెల్లరును, వీనిని నిరుత్సాహముచుచున్నారనుట నిశ్చయము. మహమ్మదీయులు స్వార్థపరులై మెలగి రనుకొనినను, హిందువుల సహాయము వారికింకను గవలసియున్నది. మహమ్మదీయ పవిత్ర ఫలములకు సంబంధించిన కిలాఫాత్ సమస్య ఇంకను ఐరిష్షాము గావలెను. తురుష్కప్రశ్నకన్నగూడ, కిలాఫాత్ ప్రశ్న వారి కెక్కుడవసరము.

హిందూమహమ్మదీయ కలహములకు, మూల కారణ మెది? అజ్ఞానమే ముఖ్య కారణము. హిందువులు తమ సోదరులని మహమ్మదీయులును, మహమ్మదీయులు తమ సోదరులని హిందువులును ముఁసూర్తిగ నమ్ముచో, దేశమున కలహములకు తావుండునా? సోదరుడు సోదరుని హింసించునా? ఒకరికష్టముల కింకొక రాదుకొనుట సోదరధర్మ క్ష

గాదా? హైందవమాలికు, హిందువులును మహమ్మదీయులును తనయులమని భావించుచో, ఒండొరులును పోరాడజాలరు. అట్టిజాము అప్పుడప్పుడు మరుగుపడుట చేతనే, ప్రస్తుత కలహము లుద్భవించినవి. మరల నిట్టి యజ్ఞానము దేశము నావరింపకుండ తోడ్పడెడి చరిస్తి తులను కల్పింప జలయును. ఎవ్వయెడంబడిక గవించినక, అయ్యోనిజ సోదరభావమును పెంపొందించునదిగ నుండవలెను. కాగితముపై నెన్ని కట్టుదిట్టముల గవించినను ప్రయోజన ముండదు. హృదయమునందు మార్పు జరుగుట ముఖ్యవసరము. లేనియెడల, యూరపునందలి సంధిపత్రములవలె నివియు కాగితపుముక్కలకింద భావించబడును. ఒడంబడికల కుండవలసిన చవిత్తలే చేకూరదు. కేవలస్వార్థచింతను పురికొల్పి ఉభయ సంఘములమధ్య నైకమత్యమును చేకూర్చుట దుర్లభము. మొదటి చరిత్రయందే అయ్యది విచ్ఛిన్నమగును. జాతీయభావజాగృతముచేతనే, అట్టి సఖ్యము బలపడగలదు.

వివాదరంగము నుండి దూర మగుటచేతను, సమన్వయశక్తి ఆంధ్రదేశమునకు స్వభావసిద్ధముగ నలవడియుండుటచేతను, హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ కాకినాడకుం దనుకూలముగ పరిష్కార మగునని నమ్మెదము. ఇంకొకచోడుగ, హిందువులును మహమ్మదీయులును సమానముగ గౌరవించెడి మహమ్మదాలిగారు కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షులుగ నుండుటవలన తమతమ వైషమ్యములను హిందువులును మహమ్మదీయులును మరచి, స్వధర్మ నిర్వహణమునందు నిమగ్నులగుట కవకాశ మెంతే గలదు. స్వరాజ్య పక్షమువారికిని, విశుద్ధసహాయనిరాకరణ పక్షము వారికినిగూడ తగవులుండవచ్చునని తలచెదము. ఉభయపక్షములమధ్య సమాధానము గుదురుటకు, ఆంధ్రదేశ మిదివర కెక్కుడుగ తోడ్పడెను. ఇక ముందును వివాదములేకుండ నిర్మాణకార్యక్రమము త్వరితముగ సఫలమగుటకు, కాకినాడసభ తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసునకును కాసనసభకును సంబంధమును ముడి పెట్టుటకు యత్నించుచోదప్పు, వివాదములకెడముండదని తలచెదము. నిర్మాణకార్యక్రమము పట్ల కాంగ్రెసుసభ శ్రద్ధ వహించుటకు, ఆంధ్రదేశపరిస్థితులు తోడ్పడగలవు. ఏవిధమున జూచినను, ఆంధ్రదేశమున జరిగిడి యీసభ దేశచారిత్రమునందు ప్రసిద్ధి పడయునని భావించవచ్చును.

కాంగ్రెసుసభలోబాటు, ఇతరసభలెన్నియో జరుగగలవు. సాంఘిక, మానసిక, సేవాసంఘ, గ్రంథాలయ, జ్యోతిష, కద్దరుకడర్పనాది సమావేశము లెన్నియో గూడనున్నవి. కాంగ్రెసుసమావేశమంత ప్రాముఖ్యము వీని కున్నను లేకున్నను, ఇవియు సత్యవసరములనుటకు సందియములేదు. మానవ జీవితమునందు, పైకి కొన్నివిభాగములు గనుపించినను, వస్తుతత్వమునందు ఇవియన్నియు మెక్కటేరుగుచున్నది. జీవితమును పరస్పర సంబంధములేనిగదులకింద విభజించుట, దోషము. సాత్త్వికవైఖరు లెట్టి విభాగము నాధారముకొని కొనుచున్నను, హైందవజ్ఞాన మిట్టి కృత్రిమవిభాగము నంగీకరింపదు. భాంతజాతి సత్త్వాంగనుదరముగ నుండవలె ననిన, అన్నిశాఖలును పూర్ణసిద్ధి గాంచవలయును. ఆంధ్రు లిసభలన్నియు జయప్రదముగ జరుగునటుల జూడవలయును. గాంధీగర మప్పుడే కళిశలూడుచున్నది. భారతమాత తన దివ్యరూపమును ప్రత్యక్షము జేయుచున్నది. అకలీ నాయకు లగు సర్దారు మంగళసంగుగారు విచ్చేసి, అన్నసంతర్పణల కేర్పాటు చేసిరి. హిందీభాషా

వ్యాపకములు, గ్రంథాలయోద్యమాభిమానులు, వివిధభటులు, భేరినివాడముల మ్రోగించుచున్నారు. నాడుకులు కొందరు విచ్చేసిరి. మరకొందరు ప్రయాణమధ్యమన నున్నారు. గాంధీనగరము, అన్నిప్రాంతములవాకిని స్వాగత మొసగుచున్నది. గాంధీశరీరము కారాగృహమున బంధింపబడియున్నను, కాంగ్రెసుసభ్యుల మానస పులపై నతడొక్కడే రాజ్యము జేయుచున్నాడు. గాంధీనగరము, మహాత్మునిక్రతిభను వేనోళ్ల చాట గలదు. మహాత్ముని దివ్యతేజము, కాకినాడయాత్ర కులను నూతనోత్సాహభరితుల గావించుగాక! భారతమాత తన తనయుల ప్రభుత్వములు ఫల మగునటుల ఆశీర్వాదించుగాక!

లజపతిరాయిగారి భావములు

గాంధీమహాత్ముని హృదయమును లాలా లజపతిరాయిగారు నైతము ఎటుల కనిపెట్టలేక బోయిరో, ఇదివరకు సూచించియుంటివి. అహింస విషయము ఎక్కడు పరిమాణము బెట్టుకొని, తన కార్యమును గాంధీ చెడగొట్టిరని లజపతి రాయిగారు తెలచుటలో చాల పొరబడిరి. అహింసను కల్తేయుటకు వీలు లేదు. కొంత హింసను కొంత అహింసతో కలిపి యుపయోగించుట, మహాత్ముని కద్దతి కానేరదు. మహాత్ముని ధర్మ దృష్టిని లజపతిరాయిగారు గ్రహింపలేక, కేవలము తాత్కాలిక లాభదృష్టితోనే అతని చర్యలను వీక్షించుటవలన, అనిహాయోద్యమ మూలస్థూత మును వారు గర్హించుకొనిరి. ఇట్టి పొరబాటు నకు నాయకు లనేకులు లోనై, మహాత్ముని నకారణ మగ నిందింపసాగిరి. లాలా లజపతిరాయి గారు పత్రికా ప్రతినిధు లొకరితో ముచ్చటించుచు, తమ యుద్దేశముల ప్రకారము గాంధీ తనకర్తవ్యమును అనవసరముగ విడనాడినను, గాంధీ సిద్ధాంతముల ప్రకారము మాత్రము సేవకవిధముగ నాచరింప వీలు లేదని బహుకొనిరి. ఇది కొంతమేలే. గాంధీ తన సిద్ధాంతముల కారమయినను నడుచుకొనెననుట సంభావ్యము గద. ఈతరుణమున నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకప్పు వేరుసాధనోపాయము లేకుం, లజపతి రాయిగారు ఖండితముగ బలుకుచున్నారు. నాయకు లందరును ఇందుకొరకై పట్టుదలబూనుచో, నిర్మాణ కార్యక్రమము ఫలము గాకమానదు. కాంగ్రెసు క్రిమి సమైక్య మార్పకూడదని, లజపతిరాయిగారు చెలిపిన యభిప్రాయముతో నెల్ల కేకీధిమిచెడ రనుటకు సందియములేదు. సిద్ధాంతరాధాంతములతో ప్రోద్బుద్ధులై కిది సమయము గాదు. స్వరాజ్య నిర్మాణమున ప్రజలెల్లరు నిమగ్నులగునటుల ప్రోత్సాహపరుచుటయే, నాయకుల ప్రధానకర్తవ్యము.

రాజీనామా అవసరమా?

కాంగ్రెసునకు జరుగకముందే, వివిధ రాష్ట్రీయ సంఘములు భావికర్తవ్యముగూర్చి తమ తమ యభిప్రాయములను తెలుపుట ఆచారమై యుండెను. ఇవియన్నియు ఫలహానుగ పరిణామి చునేగాని, ప్రజలను బంధింపజాలవు. ఢిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానమును కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ మార్పునరకు, ఢిల్లీ తీర్మానము కాంగ్రెసుసభ్యులకు ప్రమాణముగ నుండును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ కాంగ్రెసున కొకసలహా నిచ్చినచిత్రము లేదు, దానిని కొనసాగింపవలసిన భారము, కాంగ్రెసు సభ్యులకు లేదనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుసభ తీర్మానమే, అంత్యనిర్ణయ మగును. ఇదియే ఎల

రకును ప్రమాణము. ఇట్టిస్థితిలో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షులుగాని, కార్యదర్శులుగాని, తమవదలకు రాజీనామా సమయవలసిన యవసరము గనుపింపదు. పార్లమెంటరీ సామ్రదాయముల బట్టి చూచినను, ఇది యవసరము గాదని తోచునట్లే నెల్లూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి, ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చెద రని, నెల్లూరు విశేషకులు నుండు దెలుపుచున్నారు. ఇట్టిచర్య అనగత్యము. వీరివలె నిలరులు తొందరపడక, కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ్యార్థయమనకై వేదియుండి, తదను గణముగ మెలగుట యుక్తము. కాంగ్రెసు ముగియుటతోడనే, నిర్మాణకార్యక్రమమును క్రద్ధతో నిర్వహించుటకై, ప్రబలప్రయత్నములను కావించవలసిన సీసమయమునందు, స్వల్పము పట్టుదలను పెద్దజేయకుండుట శ్రేయస్కరము.

బాప్టిస్టాగారి ఆశాభంగము

చిత్తరంజనదాసుగారు, ప్రభుత్వసభ్యత్వము నంగీకరింపనందులకును, బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము వారు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖల పరిపాలనమును చేపట్టనందులకును, జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు మిగుల ఆశాభంగులయిరి ప్రభుత్వమువారి సోగిన పదవులను స్వరాజ్యపక్షమువారి రంగీకరించియున్నచో, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వకరిపాలనము చే జక్కియుండెడిదని బాప్టిస్టాగారి యుద్దేశము. దాసుపక్షమువారు "గార్ధభము" లని చారిత్రము నిర్ణయించునని, బాప్టిస్టాగారు తూలనాడిరి. బాప్టిస్టాగారి నశక్తము కడు విచిత్రముగ నున్నది. భారతీయులకు గార్యనిర్వాహకప్రభుత్వ సభ్యత్వ మిచ్చినంతమాత్రమున స్వకరిపాలనము లభించుచో ఇదివరకే రావలసియుండెను. కాంగ్రెసు సభ్యులు కొందర కీ పదవు లిదివరకే స్వీకరించెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముకేంద మంత్రు లయినంత మాత్రమున నేమి లాభము గలుగును? ఇందు వలన స్వకరిపాలనము లభించునని, మితవాదులయినను దెలుపజాలరు. దాసుపక్షమువారి తవరకు దూర్దృష్టితో ప్రవర్తించినందులకు వారి నభినందించుటకు మారుగ, బాప్టిస్టాగారు వారిని నిందించుట అసభ్యము. స్వల్పలాభముల క్షిణాశించి, మహత్తరమగు లాభములను బోగొట్టుకొనుట కన్న అవివేకము వేరుండబోదు. బాప్టిస్టాగారి సంకుచితాభిప్రాయముల నిక్కాలమున నామోదింపవారు సామాన్యముగ నుండబోరు.

మహమ్మదీయులు: ఉద్యోగముల దామాషా

కాంగ్రెసునందు మహమ్మదీయులతో హిందువులు ఒకంబడిక నేర్పరుచుకొనునపుడు, ఉద్యోగముల దామాషా నిపుడు నిర్ణయింపవలసిన పని లేదు. కాంగ్రెసుసభ అట్టిపని బెట్టుకొనుట యుచి గియుగాదు. ఉభయసంఘములును అసహాయోద్యమమును నిష్కర్షతో కొనసాగించుటకై ముఖ్యముగ పాల్పడదగును గాని, ప్రభుత్వోద్యోగములగూర్చి యోచించుట పాడిగాదు. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి రేపరచిన ఒడంబడికలో, మహమ్మదీయోద్యోగముల దామాషాను నిర్ణయించిరి. ఇందువిషయమై దాసుగారిని నాగపురము నకు ప్రక్షింపగ, సంపూర్ణ స్వకరిపాలనము లభించిచివెమట్లు ఈ యొడంబడిక అమలులోనికి వచ్చునని చెప్పిరట. సంపూర్ణ స్వకరిపాలనము లభించిన పిమ్మట ఉద్యోగముల నెటుల విధింపవలయునో, ఇప్పుటినుండియు ఏర్పాటు కేయవలెనా? ముంగుగ నిట్టివాగ్దానముల జేసినమాత్రాన లాభముండనా?

"స్వతంత్ర"

"స్వతంత్ర" యను క్రొత్తవారపత్రిక భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారి సంపాదకత్వముక్రింద రాజమహేంద్రవరమునుండి వెలువడినది. అసహాయోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు వెలువడిన యాపత్రికకు మనఃపూర్వకముగ స్వాగత మొసగుచున్నాము. సంపాదకులు దేశసేవయు దారితెరిన ప్రముఖులు. వీరి యాజమాన్యముక్రింద "స్వతంత్ర" పత్రిక దినదినప్రగర్భమాన మై వరిలి, సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుగాక!

సామ్యము

పార్కు ఫెయిరు:— పార్కు ఫెయిరు సందర్శకుల ట్రాబుంట్లు ఆధికముగ నడుచునదియు రాత్రి ప్రోద్బుద్ధవరకు బండ్లు పోవుచుండు; నియమ ట్రాబుంట్ల 10 పెసా వారి కేకటింపుచున్నారు.

"హిందూ" సాంవత్సరికానుబంధము:— "హిందూ" పత్రికయొక్క సాంవత్సరికానుబంధము నందవ ములతో నంగీకరింపతిమి అనంధమును గురించి మాత్రా ప్రాయమును నుండొనగెదము.

పార్కు వేడుకలు:— దక్షిణహిందూస్థాన వ్యాపార శ్రీరామభూషణయ్య (శ్రీమదుమలా జుగనున్న పార్కు వేడుకలు రాగల సోమవారము 24 వ తేదీ ప్రారంభింపగును. గా|| టి. ఎస్. శివభాంజియ్యగారు అధినయ ఉడకము 9 గంటలకు ప్రారంభింపగునని గావించురు.

రాకపోకలు:— రాజమహేంద్రవరము సభ్యులగు గా|| శక్త మహమ్మదు వారిబుల్గారు నేటిదినము ఉదయం బొంబాయి మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. క్రిమియను నెలవులకుండునపు చెన్నపురికిం దుండెదరు.

గా|| కొల్లంగోడు రాజుగారు (రెవిన్యూమెయరు) నిన్న రాత్రి చుంగూరు మెయిలులో పాఠాఘంటు కెల్లిరి.

తిరుచిక్కేటి సంగీతసభ - నందనారాచరిత్ర కాలక్షేపము:— శత్రు (23 వ తేదీ ఆదివారం) ఆత్మదర్శనదివసములకు సాయ కాలము 4 1/2 గంటలకు తిరుచిక్కేటి వేంకటాచలస్వామి వీధిలో ఒకటవంబగు గృహమున క్రిమి సి. సరస్వతీరాయిగారు నందనారాచరిత్రను గూర్చి కాలక్షేపము చేసెదరు.

"లేబరు కేసెగ్ జెబు":— ఇది యొక పత్రిక ప్రకాశములో ఆంగ్లమున ప్రచురించు. సంపాదకులు ఎం. సింగారవెలుకెట్టిగారు. పత్రికాక్షేత్రము: కార్మికులు, పాలకులను గూర్చి జరిగెను శ్రతులపరిస్థితులను బాగుచేయుట, వారిసౌఖ్యముల సరదులయి, విడిపత్రిక 0-0-6 సాంవత్సరికంగా ఒకరూపాయి.

బాయిపోరుసా హెబు గురుద్వారము

గురుద్వారాసంఘమువారికి మరల వకపరుప బడెను

ఈమధ్య గురుద్వారాసంఘమునకు మహారాజులకు ఈగురుద్వారముగూర్చి వివాదకలగగా కొంతమంది ఆకాలిలను ఆశ్రయించిరి. ఇప్పుడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఈద్వారా సంఘమున కనుకూలముగా తీర్పుచెప్పెను. గురుద్వారమును మరల నకాలిలకు కేవలంబడి. (ఆ. ప్రె).

మాపిభాఖయిదీనిగురించి గెత్తురునకు మహాజరు 18 డిసెం:— ఆహమ్మదు అన నాకడు, మాపి భాఖరు బాటునందర్భవన కిషోరబడి ప్రస్తుతము బల్లితిరెయిలలో నుండెను. ఈతనిని దాదలచి కదిలిపెట్టరలె ని గోరుచు ఎన్నడు, బల్లితిరెయిల కట్టకూలనంది 200 పా లు నందియి లొన్న గెర్బుడన. మహారాజు నడిపి.

కాంగ్రెసు మహాసభ: శాసనసభలు

ఇక నోక్కవాచనములలో కాకినాడపురమున కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగను. దేశీయమహాసభలో ఏమి నిర్ణయించునో యది ప్రతిపక్షము అత్యంత పదునెరిగి (పాము ఖర్చు కాంగ్రెసు సభకు కలిగినది. తెలిసియో తెలియక, కాంగ్రెసు అదేకేసు భారతదేశము తన మార్గదర్శిగా నున్నదని చెప్పిన దున్ను. కాకినాడలో కాంగ్రెసును దేమి నిర్ణయించునో నది యెప్పుడో క్రమ లాఠిచేతగా నడుచుచున్నది. ఇంకా దీని యుగియే తెలియక కాకినాడపురవాసులు నుచ్చరించిన వారు తేరు మనదానిలో ననేకలు కాకినాడయ్యరికు బోవఁగలిగి వో నచ్చటి నమాదేశము కను వైభవముగా జూడదగిన దనియ. కాంగ్రెసు తిర్యగ్మూలమునందు నిష్కలము తేనెవారు, బాటిత ప్రచారములందు పొల్లనవలయునను గూడ ఇక్కను కాంగ్రెసు సభకు వోయి అచ్చట నేమి జరుగునో చూడవలెనని యతా హలవదుచున్నారు. బాటితభావమును తెలియచుటకు కాంగ్రెసు సభద్యారా వీలగునా, లేక, కాననసభద్యారా వీలగునా? దేశీయసభద్యారా స్వరాజ్యము సంపాదించుటయనా, లేక, విదేశీపరిపాలనచే నియంత్రింపబడిన కళలలో మనముభి ప్రాయములను తెలియచును, చర్చించుటలను సంపాదించునని నా యను, క్రమే ప్రతిపక్షియైన నున్నాను నేమిచుచున్నది.

మన సాంఘిక, ఆర్థిక, నైతికాభివృద్ధి తోడ్పడుచున్న కాననసభలయందు జరుగు కార్యములకు మనము కేంద్రసంఘ రాధని జూరుచున్నాము. బ.పీ.యంగా విచ్చిన్నమై యున్న దేశమును కూడదీసి యేకముగా జేయుటకు ఒక్కమార్గమే గలదని అమాన్యమున గతకాలమున న్యాయమునందే, ప్రచారము జేయుచు, ములనిపిస్తును, కొందరు భౌతికలాభముల నపేక్షించు వారి దైవరూపులకు లోనగుటయన, కను విచిత్రముగానుండును దేశకాలసంస్థలను తనకు లోబరుకొన గలుగుటలోనే మన వుని ఆధిక్యము గలదు, అంతేకాని, నమరైతరములలో కొట్టు కొని పోవుకొనవలె నెప్పు డేకాంశము లిగిన అమాన్యము లోన గురుండునవో మానవుడుగాని, తేకముగాని తమపేరును సార్థకము జేసికొనరాదు.

ప్రజలలో ఆర్థికత ఉద్ధరించుచున్నదే, బాటిత త ఉద్ధరించును. దేశమును దాత్తకత్తి ప్రతియున్నపుడు కరిగి కులము లో బడ నర సరము లేదు. అప్పుడు దేశకాలసంస్థలను అర్థికత యెక్కువ బలమై మనుచుండును. తాత్కాలికముగా మనకు సంధించు అవసరములు, కార్యకర్తలయందు మన ఆర్థికత యొకను తగినంత దృఢముగా పాదుకొనలేదనియ, ఆకత్తి మెంపొందించుటకు మన స్వప్రయత్నములను జేయు టావల్యే. మరయు దెలుపుచుండును. మానవకాలి పు రద్దఁగ జేయు యా ప్రయత్నముల కట్ల అట్టి తాత్కాలిక అవసరములు వేరొకమార్గమును అవలంబి యునట్టి యావల్యకరము నూదించుట్టిగా సర్థము జేసికొనుట కేలము అవల్యము. తమ స్వప్రయత్నములను సర్థకమున అభివృద్ధిగాంచుటకు సభిలాషలేన ప్రజలకు స్వరాజ్యముచేతా రధని మనము ముఖ్యముగ నేర్చుకొనవలసియున్నది. బాటితాన్ని కర్మమును మానుకొనుటకు తగినవయసును బాగుగ గుర్తొని తిమిని మనకార్యధానమునం దెట్టిసంకల్పము, అనుమానలే కము వైవర్యము, జనింపకు. పారితోక్త్యమున కలవాటుకడుటచే, అనేక యేడ్లనుండి నిశ్చలత్వముగ, ప్రబుద్ధమై ముందు యున్న యావల్యకుండి మనతేకము 1920 కలంత్రా ప్రత్యేకమహా సభలో మేల్కొంది స్వాతంత్ర్యజీవనముయొక్క ఆవల్యకరము గ్రహించినది. పరిధిసభలను కొలతరకైన లొంగిండుగలిగినదన, దేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు పూర్తిగా తగియు న్నదని తలంపబడెను. కాని యాప్రయత్నములం దవలంబించు నట్టి సర్థకమున గూడ అనేక ప్రతిపక్షముల నెదుర్కొన కలసియున్నదని గ్రహించుటతోడనే వేరొక విధానము నవలంబించవలె ననుకేలుచిన వచ్చినది. ఇందులకు కార్యములు సుకమముగా నెరువేరుటకు విలులేకున్నది. కాననసభలను గూర్చిన యాంక్షన సంతరి పడేసి మునమొక కార్యపాథము గడంకుట యోతేక బాటితమహాసభ మరల గొంతుపీసముగా నిరంకు కాధికారవిచ్ఛింభము నుతిపేయుటకు కొట్టుకొనుచుండు పరిసాన్నిధ్యమును కొందియందియొక్క కూడిక మాయముయో, కాకినాడ కాంగ్రెసు లో నిర్ణయించబడవలసి యున్నది. (సర్వములుప్రతి)

ఎవరికి వోటు నీచువలెను?

బెంగళూరుసభ - కాంగ్రెసు

సంఘమువారిపాలము

యెడలయొకట కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్వహణమున మొనూరురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున బెంగళూరుసభలో కాంగ్రెసు సంఘమువారి పాలము జరిగెను. శ్రీ మాకొన్నాంకరాజ్యంగారు పండిత వాణిజ్యముగార్లు ముఖ్యములకు చిట్టెలుతును, జరుగనున్న ప్రతిభిసభ కాననసభ ఎన్నికలయందు పాదున ఎవరికి వోటు నిశ్చయమునను విమర్శమై పీత మొనగుటకును ఈసభ సమావేశమవలెను. త. భిరు రావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి

అధ్యక్షముల కన్యాసంఘముగారి నేతన ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి. అయ్యంగారియొక్కయు పండిత ముపాయగారి యొక్కయు వరసములకు చిట్టెలును రెడతీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

ఎన్నికలు

వోటు ఎవరికి ఇవ్వవలయునను విమర్శమై హెచ్. వి. నుబ్రహ్మయ్యగారు ఈ క్రింది విధమున ఉత్తరమునిది:-

వోటు ఇచ్చి వోటుదల భావము. సుకమముగను సర్వం కలయుతోడను తేకకత్తితోడను వోటుదల తనభర్తయును నిర్వహించుటకు. ఈ 48 సంవత్సరముల నుండి ప్రతిభిసభ మునకు ఎన్నుకొనబడు ప్రతి భూమి భూస్వాములు పట్టుకొనే యున్నారు.

ఇట్లు ప్రభుత్వసంబంధము గలవారు అనేకలు ప్రతిభిసభ లుగ ఎన్నుకొనబడుచుండుటచే సర్థమును వివాదాదీప్రకటించువరకు ఎ.కె.ల వీరున్న కొందరు ప్రైవేటువాడే మాయమును చున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును తెలుపుటకు వీర సాహసంపరు.

ప్రజలకు రాజకీయ విమర్శములను బోధించుటకై కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపించబడినవి సంస్కృతకల్పముల తేకకత్తి ప్రతిభిసభ సంఘములకును కాననసభలను ప్రతిభిసభల ఎన్నుకొనవలెను.

కాంగ్రెసు సంఘములు తేకకత్తిసభలను నేతవేయుట కేంద్రీకరించి. ప్రత్యేక కేటగరీగాని సంఘములకట్లగాని ఎట్టి తక్కువరము లేదు. కావున కాంగ్రెసు సంఘమువారి పాలమును వోటుదల పాటించుట యుదికము.

ప్రైవేటువల తేకకత్తిసభల ఎట్టికట్టులనునను అనుభవం పడంబడులై ఆ భక్తి యలకు వోటునివ్వలేదు. సర్వతేక అభిమానము గలిగి ఖర్చు ర క త్రు ములను భరించి హిందువునామనీయ వికలత్వమునకు పాటుపడు అభ్యుత్థులకు వోటునివ్వలేదు. కాంగ్రెసు సంఘమువారి చచ్చున్న ఈపాలమును వోటుదల అనుసరింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

అధ్యక్షులగు భీమరావుగారు సభను ముగించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:- వివక్షణలేక ఇష్టమునచ్చినవారి వోటునివ్వకూడదు. ప్రైవేటు వోటు పాదుల వోటుకుల నున్నా పిండుకు పాటుపడు వారికి వోటు ఇయ్యలేదు. వైస్రయలు ప్రదికినన్నికొలుకు ప్రభుత్వసేవ జనీవారగుటచే ఉన్నతోద్ద్యోగలయొకట ప్రజాభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు దేవరు గొప్పభూస్వాములు తమ లాభముకొను పాటుపడలేకగని బీవరైతుల జేయవలెనని పాటుపడలేదు. రాజకీయ విమర్శములందు లాజరులే అధికముగ నమాము చేయగలరు. మొనూరు రాష్ట్రమునందు లాజరులు రాజకీయం దోకనమునందు క్రద్ధ బహిష్కారములకు గడుతు కలగజేయచున్నది. రాజకీయ ఆందోళనము దిండు బోక్త్యములకు తేకకత్తి లాయరులకు ప్రభుత్వము వారు ఉత్త్యోగములు ఇయ్యలేదు: కావునామరై ప్రభుత్వము పొందుట అవసరము. ఇందులకు ఉత్త్యోగముతో కనీవేయగల వారే ప్రతిభిసభల ఎన్నుకొనవలెను.

తంతేమాకరధ్యనులలో సభ అంత మొందెను.

అంగారాలో ఆప్తునురాయబారి

భల్లి తిలకలకు 20:-భారతదేశములో ఆప్తును ప్రధాన రాయబారిగా నున్న సర్దారు మహమ్మదు మొదటగాత ఆగ్నారాయందు ఆప్తును రాయబారిగా నియమింపబడిరి. ప్రస్తుతము కాలూలనందు విదేశాంగ కార్యాలయమున నున్న బ్రిటన్ మున్సిఫ్ గారు భారతదేశమున ప్రధానరాయబారిగా నియమింపబడెను. వీరు రెండు వారములలో వచ్చెదరు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము

(జన్మభూమి)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారి కమాండము ఈ నెల 15 వ తేదిని జరిగెను. ఈసభ ముందు బెంగళూరును దేశమును చక్కచదిగెను ఈ ఆంగ్ర కాంగ్రెసువారమునందు వీర్వదల విభేదములను నూచియట్లున్నది. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వారికి మహాత్ముని జే (పూర్వభి) నిబడిన అనమాయాద్యుడు కాన్య క్రమమునై సంకల్ప నిర్వాసము కలదనియు దిట్టిసమాధానమునై ప్రజలయొక్క యు నాయకులయొక్కయు అభిప్రాయములను పట్టిమాద కాంగ్రెసువారు కాననసభలను ఎట్టిసంబంధ మందగించినది ప్రయముల అవసరమునకు బాధోతి తిర్వానముల ననుకండి నిర్వాహకాధ్యక్షములను కొనసాగించుట కర్తవ్యమనియు భయము చచ్చింపబడిన తిర్వానము నూచించుచున్నది. కాంగ్రెసు త్వరలో కమాండమును ముగించుచు, ఇక్కడ విమర్శము ఆలోచించుట అవసరమనియు కొందరు వాదించిరి. కాని ముఖ్యముగా రాజకీయ విమర్శముల వైర రాష్ట్రీక సంఘములు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించి తేకకత్తి మహాసభ ప్రతిభిసభలకు సలహా ఇచ్చుట వారిసర్వమును విమర్శమును కొందరు మరచిరి. భిల్లిగారు యావచ్చాక కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమగుటకు పూర్వము బంధువులనుండి జరిగిన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమును దిట్టితిర్వానము ఉపపాదిక కొండక ప్రకటించిరిగాని సభాధ్యక్షుడు తిర్వానములపాదివాట కనుమరిసియుకపోయెను. ఈసంస్కరము ఆంధ్ర రాష్ట్రము మహాసభలకు బోవుచే ఈవిమర్శమై ప్రజాభిప్రాయమును ప్రకటించుట విలులేవలెను.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించినవారు కార్యద్యము అధ్యక్షులను తిరుగుమే రాజీనామా నిచ్చిరి. తలుపును ప్రార్థించిన వారు తమ రాజీనామాల నునుచూచుకొనలేదు. రాజీనామా ఇయ్యవలసింది అవసరమేర్పడలేదు. వారు రాజీనామా ఇవ్వక అధికారమును దుండుట తప్పుకాదు. కాంగ్రెసు మహాసభయందే ఇట్టి తిర్వానము ఆమోదింపబడినను వీరు రాజీనామా ఇయ్యవలయునా అను విచారించ దగిన అంశము. ఇట్టి తేకకత్తిలలో రాష్ట్రీక సంఘమువారు తేకకత్తి మహాసభ వారికి బిగలవో ఇచ్చినంత మాత్రమున ఇంత ఆర్థికముతో నయ్యకై అభిప్రాయమును ప్రకటించుటకేలము అనవసరము కాంగ్రెసు సంఘములు పరిపాలనముగా విచ్చుప్రతిపక్షములు గావు. ప్రజాభిప్రాయములను ప్రకటించు ఆలోచనసంఘములు (భీమేసు) కొందరుల నామోదించుచున్న బాల్కన్యనుగారు భల్లికట్టి బాటకను విధానమునందు అవసరమిది. క్రొత్త ఎన్నికలను జరిపిరి. ఎన్నికలకు పూర్వము తమ ఆభిప్రాయములను వారు ప్రకటించుచుండిరి. కాని పొరులు ఎన్నికలవ్యాస తేకకత్తియొక్క అభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. బాల్కన్యనుగారు ప్రజాభిప్రాయమును అంగీరించిరి. సరికను ప్రజాభిప్రాయమును కలుగజేయు ప్రయత్నములను అజేపించుట సరికాదు

సరిమాదు గుంపులవారు - మండగింద్రకు రక్షణ

మొనగుట

మొనగు, దేశీయ 19:-కనీసద్వైప్రార్థక హంతులను గురించిన ఇటీవలి వివరములు; ఈ నెల 15 వ తేదిని, చిత్తుక మువనకుల సమావేశమునకు, ఆప్తును ప్రతిభిసభలలో ముగిసెను, మండలాయగుంపు మెద్దలును రాకపోవుటచే కానమాదేశము అనుమతముగనే ముగిసెను. మండలాయ బావువారును, వారి కరిగురములలో గలవారును హంతకులకు రక్షణకొనకుచున్నారని అనుమానముగ నున్నది. తగి తతిసమావేశముకు వీరందరిని దీసికొనికచ్చెదనని హామియాలాగారు బాగ్దానమొనర్చిరి. మండలాయలు, బాతకులు దాగకొనుట కేర్పాటు జేసెను 8, 15 తేదీల మధ్య ఆగ్రేటలకు వర్తమాముదెలిసెను. 15 తేదీని జరిగిన సమావేశమునందు రామ హంతకులకు రక్షణ నొసగలేదని సాంగుభేటలను ప్రమాద మొనర్చుటలనడిగా గ్రోగగా వారంగి కరిపలేదు. అంతట, హంతకులను దాచెనను నేరము కభిరముగా, సాగ్గి భేటవై వారోపించుటచేను. అసమావేశమున హాజరైన సాంగు భేటలను హామిగ తిండ్రనే నిలపెదని హామీలాలా బాగ్దాన మొనర్చెను. కాని వారారని కలిరమునుండి తప్పించుకొని హారి పోయిరిని ఇటీవలివార్త దెలుపుచున్నది. సాంగుభేటగుంపులై ర్య దీసికొనుటకు ఆప్తును ప్రభుత్వమువారు 600 కలాలము నంపెను. మండలాయ సహిషమును నున్న వారందరును ఆర్థిక రక్షణకొరకు నలుగురుల పారిపోయియు దెలియుచున్నది ఈ హంతకులు సరిమాద్వైప్రార్థమున మంయొవోట క్రొత్త బోర్డులముల కొనర్చుకొనుచున్నారేమో దెలియదు. సరిమాద్వైప్రార్థములలోని ప్రతిపక్షగుంపులవారిలో కుట్ర లొనర్చుటను ఆప్తును లింతలో విడిచిపెట్టిన యట్లున్నది.

250, శైవాచార్య పథి జి. టి. మద్రాసు
Good Health and Dental Welfare

విదేశ వార్తలు

ఇంగ్లాండుకొబూలు

అమీరును భయపెట్టుట

అంత్యసంక్షేమము అనంత్య మనుట

లీక్స్, అగ్రాతి దిశంబరు 21:—రషియాలో ఆఫ్ ఘాట్ అమీరు రాజ్యాంగసంబంధములను తదంత్యసంక్షేమముతో యుద్ధము చేసెదనని బ్రిటిషువారు అంత్యసంక్షేమము సంపర్కిని ముసాఫీరు-నా-డి బయోజేవనసంగతున్నియు అబద్ధమని లండనులో అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. కాబట్టి అంత్యసంక్షేమము సంపదనది.

కొంతకాలమునుండి ఆఫ్ఘాన్ శరీరావస్థలో బ్రిటిషు అధికారులను చుట్టటచే సంబంధము కొంత తేలికవని వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నది. దోషులగు సరిహద్దుభాగములవారికి ఖిషీరె దనని అమీరు వాగ్దత్తమునన్నిరి కడనుగుణముగ 1100 మైళ్ళమును కేరఫ్ఫిడకమును బంపిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అమీరు తన వాగ్దత్తమును నెవేర్వనని తలచుచున్నారని, బ్రిటిషువారు అడిగిన వ్యాజ్యములను కోర్కెలకు నెవేర్వద రహస్యముచున్నారు.

ఆఫ్ఘాన్ అమీరు తనవాగ్దత్తమును నెవేర్వనవో ముందు చేతుకలపిన చర్యనుగూర్చి ఆలోచించెదను. ఆఫ్ఘాన్ అమీరు బ్రిటిషుకోర్కెలను నెరవేర్చునన్న బ్రిటిషు-డి చేతుగల్గి-ను ఇచ్చుదేమియు చేయరు.

మూసాఫీ ఆలబడి

చిలికొగార్లు తెలుపుచున్నట్లు:— చాలకాలము నుండి ప్రాచ్యతేజమున బ్రిటిషులార్యులకు దీక్షితులను అడ్డుకుచ్చుచున్నారు. నె.బ్రలులసియాలో సంప్రదాధికారియను ఘాపిండుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. బ్రిటిషువారు అమీరును ఇట్లు అడుగుటచే చాల భయముగ నున్నది.

ఇంగ్లాండులో సామంతరాజ్యములకిదిగిన ఆకువులను జంతుట అన్యాయమనియు ఈరాజ్యమును దూపుచున్నట్లుటకు ఇంతకంటే వేరొకమార్గమును ఆరంభించెననియు మొనట రాజ్యములకిదిగిన ఆకువులు కొన్ని ఆంగ్లోగ్యస్థితికి వచ్చువాటిని జంతుట తప్పనియు తెలుగు లండను, బొంబాయిలును ఆక్షేపించుచున్నారు. ఆకువులను చంపుటకంటే ఎచటనో మారుమూల ఒకచోట ఉంచవలె నకుచున్నారు.

ఆఫ్ఘన్ సరిహద్దువాత్సల్యము

పూర్వపు గవర్నరు అభిప్రాయము

లండన్, డిశంబరు 21:—ఉదయం 1-30. లైచ్చు ప్రతికలో ఎం.జా.కా. హీనెలుగా రిట్లు (వాయుచున్నారు:— సరిహద్దువాత్సల్యము కాగలదైన దోషులను ఇండియా ప్రభుత్వము వారుదండించలేనవో అన్యాయము. వారిప్రతిఘటనను, అధికారియనునగు గొప్పకోకము. న్యాయకే నెజ-జగా ఈ సరిహద్దు భాగులవారు అంగ్లస్త్రి నొకరిని ఎత్తున బోయి రిజవద్ద నండు కొని తమరిని క్షమించి విడిచిపెట్టుటలు అభ్యయము నొసగిన తమచేట్టువడిన అంగ్లస్త్రిని కడలెద మని వారుచివ్వెరను, అట్లు లైకతప్పించుకొనగలమని వారి అభిప్రాయము. ఇంగ్లీష్ అంగ్లస్త్రిని వీరు పట్టుకపోయినది ఇంగ్లాండు ప్రజలకును, ఇండియాలో నున్న అంగ్లీయులకును తెలిసినది నాంకెటలను బట్టుకొను మార్గమే కనపడును. మినుమిక్కిలి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపై అందరును నిరదనమొనరి ఆక్షేపించెదరు. అప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చాల కష్టముగ నుండును

ప్రాంసులో జీవనము దుర్భరముగ నుండుట

ప్రాంసులో జీవనము చాలా దుర్భరముగ నున్నది. ఆహార పదార్థముల ధరలు పెరిగిపోయినవి. అందుచే ప్రభుత్వసేవకులకు ఎక్కువ వేతనము లీకవలెనని గోరుచున్నారు. చాలకుటుంబములు దీనివలన బాధపడుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు కష్టముగ నున్నది

సాఫిక్ వాదులు రాబోవు ఎన్నికలకై ఎదురుజూచుచున్నారు. ఆవుడు ప్రభుత్వమువారు తిట్లుగ నుండుట గాన ఆర్యణమును అవకాశముగ గొని తమ కోర్కెలను సాధించుకొన జూచుచున్నారు.

సాంఘిక వాదులు తమప్రయత్నముతో నెగ్గిరేసి పాయింట్ ప్రభుత్వమునకు అంత్యకాలము రావచ్చును.

ఈజిప్టు సంఘసంగ్రహములు

18 ఏండ్లలోపుగ బాలురును 16 ఏండ్లలోపుగ బాలికలును వివాహ మాడరాదు

లండన్, డిశంబరు 20:— గాత్ర 9-10. ఇమీరద ఈ జిప్టులో 18 ఏండ్లలోపుగల బాలురును, 16 ఏండ్లలోపుగల బాలికలును పెండ్లి-డరాదు. 1921 నుల్లూ ఒక గొప్పభరితు రాలు కయభక్త్యము నొందెను. అప్పటినుండి ఒక స్త్రీసంఘము నేర్పరచి త.సామ్యము, కాలమును దీర్చి ధావోనెను. ఈ సంఘము వారు కనీసము ఇంతకవయస్సు వచ్చినగాని పెండ్లిచేయరాదను నిబంధనలను చేయవలెనని. దాని కనుగుణ్యముగ ఈ కొత్తకానము చేయబడినది.

చాలకాలమునుండి 14 ఏండ్ల రాకుండగనే వసివాలిలకు పెండ్లిచేయుటయు ఒకపుడు, తొడిగ నుడగిన వయోగ్యుడునకు పోషిలలచ్చి పెండ్లిచేయుటయు చాల అవమానకరంగ ఈజిప్టులో జరుగుచుండెను. ఈ ఏర్పాటుగురువుల ఈ స్త్రీసంఘము తేటన్న నేటివరకును, ఇకమీదను జరుగుచుండెడి వేడుకలున్నాం.

కొత్త మద్రాసుగవర్నరు

తన మైగకార్యదర్శిగ తన అల్లుడి నియమించిరి.

కాక్ స్టాంట్ నోపేలు విచారణలు

ప్రాంధమైనది. కలీఫా రాజీనామా నిచ్చెదన్న కను యనున రాజీనామా నీజుకుడనియ రిజీనామానిచ్చిన దేశమునకును, తనకంతివాంకిని అంధకముగ నుండుని ప్రకటెగారు కలీఫాకు బహిరంగరేఖను వ్రాసినను నెరవేలును మోపిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

ఐరిషు పరిస్థితులు

త్యరలోనే చక్కబడు నని బోవు తెలియజేసెను.

హంగరీపునరుద్ధారణ

ఆర్థిక విధానములు

ఆస్తియ నుద్దరించుటచే హంగరీగుడ ఉద్ధరించదని తెలియచున్నది. కొంతదబ్బును అంధరాపీటు ఆర్థికవిధానమును తయారుచేసి అప్పిచ్చుటకు కాలిసమితివారు తీర్మానించిరి.

బాల్వికొగారి అభయములు ప్రతిఘటనమగుట

ప్రేమరెన్ను అంతరించుట

ప్రస్తుత బాల్వికొగారి ప్రేమరెన్ను ఏర్పాటులు అంతరించినవనే తెలుపుచున్నది. ఒకవేళ కాల్విక కుటుంబము వాటిని స్వీకరించినగాని, ఇది జరుగుట అంగకము. ప్రేమరెన్ను బోయినదనే తెలుపుతు. సంరక్షకపద్ధతిని ఎన్నుకొనుట ఎత్తుడైతే నికరించిరి (ప్రేమరెన్నుగలిచాడ అంతే యని లిబరలు ప్రతిఘటన క్యక్తికరించుచున్నది.

దోమియనులకు ప్రత్యేకపోకర్యమును వాణిజ్యసని కోరినదానిని నివాసముగ ఆలోచించిన దోమియను రాజీనామేత్తికే కొందరు ఆక్రర లేద నెదరని డెంబీన్యును కత్రిక వాకొనుచున్నది. సాధ్యమైనంత త్యరలో బాల్వికొగారి ఇంపీరియలు (ప్రేమరెన్ను విధానమును క్రిప్పితే జవలెనని మాంకెపురుగార్డియక కత్రిక వాకొనుచున్నది.

సప్తపరివారవిచారణసంఘము

లోమంపేట సి. వార్మక, ఎం.జా.కా. జోషయా స్త్రాంత్రగాత్తు బ్రిటిషు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. రెజిస్ట్రార్లు మొకన్నాగాతు విశేషముల దున్న జర్నలు మూలభూమునుగూర్చి విచారింతుట నియమింపబడిరి.

దంతరంగ నివారిణి
దర్శి 2 అనాలు డిశంబరు 1-4-0
టి. యన్. యస్. శాస్త్రిగారు,
2 ఏ, ఆంగ్లాట్రావీధి, క్రిస్టి శేస్,
నందరాజు.
(11-1)

వాతావరణ స్థితి

1928 సం. డిసెంబరు నెల 22 తేది శనివారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేది 22 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	తేది 22 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	తేది 22 గంటలలో వర్షము	తేది 22 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	తేది 22 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము
హైదరాబాదు	79.9	58.2	...	38.15	25.48
బీజాపూర్	...	...	...	...	...
కాకినాడ	80.2	67.9	...	1.70	20.15
మచిలీపట్నము	79.1	64.9	...	81.18	17.16
గుంటూరు	83.8	64.7	...	15.80	0.77
కర్నూలు	...	...	...	...	...
బళ్లారి	88.9	68.4	...	1.76	3.07
అనంతపురము	88.7	68.8	...	1.48	4.74
చెన్నై	...	...	...	...	...
మద్రాసు	84.9	62.6	...	5.27	4.07
మల్దాస్	80.2	68.2	...	28.69	1.70
మద్రాసు	79.7	10.8	0.01	21.89	8.87
మద్రాసు	76.8	66.0	0.21	88.70	2.00
కల్యాణ	...	...	...	...	...
కల్యాణ	80.0	61.9	0.1	5.55	5.71
కొంబంబరూరు	80.6	66.4	...	7.86	8.68
తిరుచనాపల్లి	79.8	66.2	0.02	12.69	1.76
కాకతల్పము	76.2	66.5	0.28	41.87	4.88
పునెగోట	...	...	...	...	...
కల్యాణ	76.4	67.8	0.02	14.50	0.81
పాంబర్	77.6	10.5	0.10	24.51	1.81
తిరునల్వేలి	...	...	0.02	28.57	12.01
తిరువేంద్రము	78.2	72.8	0.01	20.85	1.20
కొచ్చిన్	85.1	74.8	...	10.88	10.87
కాళికట్టు	85.8	72.8	...	5.09	11.81
మంగళూరు	89.0	72.2	...	4.87	6.04
కొంగువూరు	81.6	62.0	...	1.86	7.87
వొన్నాన్	...	...	...	...	...
నెల్ కోర	75.6	60.2	...	4.71	7.81
కల్యాణ	...	...	...	...	...
మైదావాక	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
కర్నూరి	...	...	...	...	...
కోంబంబ	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
కొచ్చిన్	54.7	47.2	0.12	28.28	6.78
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:— మేఘములు ఒక మోపురుగ దట్టముగ నేయున్నవి. కిశోర్వస్థితి సమము. నున్నది.

దక్కన్:— డెడపలో ఆసము సర్పలముగ నున్నది. తక్కువవోట్ల మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. కర్నూలు బళ్లారిలో అర్ధిక తక్కువ. కల్లంలో తక్కువేమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేమి 1 డిగ్రీలు 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలుకము:— కల్యాణలో 0.21 అంగుళములవాన కురిసెను. మద్రాసులో తుంపరకడను. మల్లు దట్టముగ పట్టినది. మద్రాస్, నెల్లూరులో తక్కువేమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కల్యాణలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేమి 1 డెలూరులో 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని దక్షిణమున చినుకులుపడుచునే యుండెదబ్బుకు. ఎస్. ఆర్. యస్. సామ్రాజ్య, వాతావరణ వాల్మీకిగారు

జ్యోతిషము

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్యోతిషము అయిదుపూటలు నేపించిన పట్టు విడుపు అర్హము. చలి పురాణార్చనములు మొదలగు సమస్త కర్మములు మూసన. అమృతాంబునం దిహో, మదరాసు - బొంబాయి.

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discolouring, no
bad smell. Particulars free. Correspondence
confidential.

HEALTH HOME, D. Santa (B'ngal).

ఓం గోపాల విలాసనభ.

రాజమండ్రీ

కాంగ్రెసు సందర్భమున సామర్ల కోట
రైల్వే స్టేషనుకు యెదుటనున్న హాల్ లో యాదిగు
వనాటకములకు ప్రదర్శితురు.

చిత్రనళియము, హరిశ్చంద్ర,
సారంగధర, బొబ్బిలి, అనసూయ,

చింతామణి

ఈనభవారు అనేక బంగారు పతకములను
పొంది ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నవారు

అక్షరము:— (1) పితృభాగము కళాపరిపూర్ణమైనదాం
కెరులగు ముప్పిడి బంగారముగా. (2) సామలూరి శరసిహారా
య్యలగారు (సంగీతవిద్వాంసులు.) (3) వి. గురుమూర్తిగారు (4)
యస్. కొండలరావుగారు (5) వి. వెంకటేశ్వర్లుగారు.
తెలుగు:— య. 8, 2, 1 అ 8, 4, శ్రీ: పుష్పకథయేర్పాట్లు,
ఎన్.కె. రావు, సైక్లెటరీ.

సారస్వత
సర్వస్వము

మాసపత్రిక

విమర్శనప్రధానము రాయల్ పైజా - క్లబ్ కాగితము
సరస్వతివిగ్రహము కల } చంద్ర సం 1-కేర-0-0
అర్జునాగితపు అట్ట } ఏబదిపుటలు

చందా తగ్గింపబడినది

ఇందు విమర్శనములు:— భాషా, శాస్త్ర,
మత, సాంఘిక, జ్యోతిష, వైద్యవిషయిక వ్యాస
ములు, రసవత్ప్రతికావ్యములు, సమస్యలు, గవ
లలు, నాటకములు, ప్రచురింపబడుచుండును. పరి
తూ పతనీయగ్రంథములు విమర్శింపబడుచుండును.
విమర్శక, పండితకవులెల్లరకును శక్తికొలది పారి
తోషికముల నొసంగ యత్నించెదము. ఆంధ్ర భాష
లో నిట్టిపత్రికలు లేకున్నవ. మంచియభిప్రాయముల
నొందియున్నది, ప్రత్యేకలాభమున కీపత్రిక ప్రారం
భింపబడలేదు. చందాదార్లుగ జేరువారికి మంచి
తరుణము. నాల్గవ సంచిక ముద్రిత మగు చున్నది
చిరునామా:—

ఎడిటర్, సారస్వత సర్వస్వము

తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

విజయ మోటార్ ఇన్ స్టిట్యూట్

బె జి వా డ్

మోటార్ కార్ల డ్రయివింగు, మెకానిజమ్,
రిపేర్లు సూక్ష్మమైన పద్ధతులతో, తెలుగులో,
మూడు మాసములలో యిచ్చట నేర్పబడును. నేర్పు
కొనువారు యీ నెలఖర్చులోగా దరఖాస్తులను
దిగువ అడ్రసునకు పంపవలెను. ఇతర విషయము
లువ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. క్లాసులు 1-1-24 వ
తేదిన ప్రారంభ మవును.

Managing Proprietor,
Motor & General Engineering Co
Bezwada,

వైస్రాయిగారు

బెంగాలువర్తక సంఘమువారికి వైస్రాయిగారిచ్చిన
ఉత్తర్వాకము

నాకు మీ రాంగింపిన ప్రేమ పూర్వకముగ సాగ్వరమున
తును నాభాగ్యము గలిగితి మీరు దానితో పెక్కుమారులకును
మీకు కందనములన్నియుచున్నాను. కాకగారు చక్కగా చె
ప్పింతుల నేను నాభాగ్యము ప్రతిసంవత్సరమున కలకత్తాకు
వచ్చుటకు మానుచుందును. కలకత్తాను గురించి మేమిక్కడ
అనుభవించుటయేగాక మే మిక్కడనుండి వెళ్లిన తరువాతకూడ
కలకత్తాను మామనములలో నుంచుకొందుము. కలకత్తా ప్రతి
నిధులు భారతకావనసభలో కనిపేయుటకును కమిటీలో పరి
పాలకపద్ధతికి సహాయము చేయుటకును యిండియా ప్రభుత్వ ప్ర
ధాన అధ్యక్షులకు వచ్చినప్పుడు వారి కలిసికొనుటకు గలదు
అనకాకములు కలకత్తాకు మేము వచ్చిన మా పూర్వకాలము
నమ్మణకు తెచ్చును. తిరిగి కలకత్తాకు జోనున్న మా ప్రయాణ
మును మనసులోనికెదుర్చు ప్రపంచవర్తక మైన సాగ్వరములకుననే
గాక కలకత్తాకు జోతుకు నాకు యింకొక విధముగానూడ సా
ఖ్యముగానుండును. అదియేమన, కొంతకాలము కలియొక వాతా
వరణములో నిలిసింపవచ్చును. ప్రపంచమునకు ఆర్థికకల్పన
గల సామ్రాజ్యముఖ్యపట్టణములు గల గొప్ప వర్తక వ్యాపారుల
దృష్ట్యాదు ప్రకారము, రాజకీయమైనటువంటి మా ఆర్థికమైనటు
వంటియు యిండియా భవిష్యదభివృద్ధినిగూర్చి ఆలోచించు పురు
షులలో కలిసి మాట్లాడుటకు అనకాకము గలగును.

బెంగాలు వర్తక సంఘ ప్రతినిధులు నా కిప్పుడిచ్చిన ఆర్థిక
భయము యీలాటి అంశమునే నాకప్పు డిచ్చుచున్నది. దీనిని
చాలా విలువగలవానిగా ఎంచుచున్నాను. ఇది తేకపోయి
నట్లయిన యిచ్చటికివచ్చిన నారాక అనఃపూర్తిగా నుండెడిది.
నేనిటుల విముక్తు కలిసికొనినటువంటివానిని విలువగలవానిగా
యెంచుకొని నా ప్రభుత్వసభ్యులు గూడ వీనిని విలువగలవానిగానే
ఎంచుదురు. పరిపాలనా విధానంలో ఒకప్పుడు వారు లేకుండ
నుండవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రత్యేకములకు జోతుకునకు వర్త
క సంఘములలో పెద్దవానితో మాట్లాడుటకును అనకాకమున వీని
కొందురు. నాకొన్నింటిలో ముగ్గురు సభ్యులు అసోసియేటెడ్
ఫేబర్లస్ వారి కథలలోనికి నూరిండుగా పోయి వచ్చి వారను
సంగితి నాకు తప్పిరముగా నున్నది. బొంబాయిలో వాటిలో
సంగితి మించుటకున కొంత విలువల సమాచారమును ప్రోగుజే
సిరని నాకు తెలియును. అసోసియేటెడ్ ఫేబర్లస్ సభ్యులు
గూడ ప్రతిభముగా కొన్ని విషయములను గ్రహించిని నా
సమ్యక్ము. కరీకులో నున్నటువంటి నా ప్రభుత్వపద్ధతుల విషయ
మై కొంతమైన వాటికి తెలియుటకు తురూపాముగానే యిండి
యాండ కచ్చుకు, ఆర్థికముగా లాభము కలగజేయుటకై ప్రయ
త్నించుచున్న సర్ కానీర్, బ్లాక్లెట్టుగారి స్టేటుమెంటులు,
కపాలనాకర్షణ వారి మనము లుండున్న ప్రశ్నలను గురించి యి
తరలకు తెలియజేయుటయు, ప్రభుత్వమువారు సరిగానే ఆలో
చింపుచున్నారని వారియందు సమ్యక్ము గలగజేయుటయు
గలగును.

కార్మిక కావనములు

కొన్ని అట్టలను గురించి మీరు చెప్పియున్నాడు. వాని
సన్నిధిని కలిపి కార్మిక కావనములని నేను చెప్పియున్నాను. ఈ
లాటి కావనములలో అభివృద్ధిని పొందుటకు కలకత్తా వర్తక
మనఘ్యము నాకు మిగుల సహాయము చేసియున్నారని నేను
లుగుదును. హిందూజీవులలో కార్మికులు కనిపేయుచున్న స్థితుల
లో కొంత అభివృద్ధి రావలసియున్నది. ముఖ్యముగా ప్రతినిధి
సంఘము గల జేతములలో కార్మిక స్థితులలో అభివృద్ధి లేకుండుట
జేతమునకు అగౌరవమైన విషయము. హిందూజీవుల కార్మికుల
విషయమై తాను ఆనెందించ ప్రతినిధులమును అమలులో
పెట్టుచున్నందులకు కార్మిక కావన విషయముల యెడల హిం
దూజీవుల సమ్యక్ముగానే కనిపేయుచున్నదని, జీవితాలలో
వాదిన అంతర్జాతీయ కార్మిక సభ వారు మెచ్చుకొనుచు చెప్పి
యున్నాను. అయిప్పటికిన, మీరు చెప్పినట్లుగా యిండియా
కార్మికులకు గల ప్రత్యేకస్వభావమును బట్టియును ప్రస్తుతము
అమలులోనున్న పద్ధతుల పూర్వచరిత్రలనును అభివృద్ధి నిదాన
ముగా చేపూరవలసియున్నది. ప్రతిసంస్కారమును నెట్లు సాను
భూతి, ఓర్పు, జ్ఞానము తుండవలెను. దీనికి యీ లోపములన్న
రు నా ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగా తెలుసును. కొత్తబట్టుపా,
త్రాక్షరణమును భరింపజాలకు విషయమును గ్రహించి నా
ప్రభుత్వము, మీ సంఘసభ్యులకుంటివారితో, వారిసలహాలకున
సహాయము చేయుటకు తగినవారితో బాగుగా విచారణచేసి
యిట్టి మార్పును ఆచరణలోనికి తెచ్చును. టారిఫ్ జోర్డువారు కల
కత్తాలో కనిపేయుచున్నాడు. వారి విచారణ యింకను అభివృ
ద్ధిలో నున్నది గావున ఇప్పుడు ఏదముగాను నాయభిప్రాయము
ను చెప్పట మంచిదికాదు. కష్టమైన వారి ఈ విచారణలో వారికి
కావలసిన సమాచారమును సహాయమును యిచ్చి కలకత్తాలో

నాన్ని ప్రతి రోజు సమయమున వారి విశ్లేషణ చేయునని
మాత్రము చెప్పియున్నాను.

ఇండియాలో ఎకనామిక్ కాన్ఫరెన్సు

నూతనముగా సమాప్తి నొందిన ముఖ్య కాన్ఫరెన్సునుగు
రించి నేను తెప్పరుల యువని మీరు అనుకొందురు. మీరు ప్రత్యేక
ముగా తురూపాలకడకుటుంటి యిండియాలో మిక్తవ్యవస్థను
గురించి నేను చెప్పియున్నాను. కాన్ఫరెన్సును గురించి చెప్పక
పూర్వము యిండియా ప్రభుత్వమైన డెలిగేట్లు చేసిన ప్రయ
త్నములనుగురించి బాగుగా మెచ్చుకొనుచున్నాను. స్థితిగతులు
వారిభారమును ప్రత్యేకముగా కష్టముచేసెను. కాని యీ ష్రీ
ముఖ్యపట్టికిని కాన్ఫరెన్సు చర్యలలో యిండియాకురపున అం
దికి తెలియునంత సామర్థ్యము చేయబడుట వారు కృతార్థులైరి.

హిందూజీవులను గురించి చెప్పభారము ముఖ్యముగా
ఇన్నెనుగారిపై బడినది. హిందూజీవులను గురించి సరిగా
చెప్పటలో వారి పరిశ్రమను తెలివిని తగ్గిరమును ఉపయోగించి
చెప్పిన ఇన్నెను గారు హృదయపూర్వముగా ఆభివృద్ధిపడ
వలసియున్నారు. సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన మిక్తవ్యవస్థను
యములను గురించి మాత్రమే మాట్లాడుట కొరకు ఏర్పడినది
మొదటి యిండియాలో కాన్ఫరెన్సు. అది ముఖ్యముగా అధికార
వర్తములతోను ప్రతినిధిగణితంతోను కూడియున్నది వర్తకము తగ్గి
పోవుటయును, జేతములకు గల పరస్పరమిక్తవ్యవస్థసంబంధ
ములును, మధ్యయుగపులోని మిక్తవ్యవస్థయనవలన ప్రపంచ
మునకు గలిగిన గొప్పపక్షమును మొదలగు సభ్యుల పూర్వవిష
యములను గూర్చి నేను చెప్పింకొనలేదు. ఏలనన అదియిం
గ్గాండును దొమినియనులను ప్రత్యేకముగా ఎంతవైపుపడినదో
యిండియాను నూడ అంత వైపుపడినది. ఈ వర్తకవైపుములను
యింగ్లాడులో సాటిలేని అనుభవము గలిగిన విషయముగూడ
మీకు తెలియును. ఈ స్థితిగతులకున బట్టిపు ప్రభుత్వమునకు
ఎవరైన ఆతురత కలిగినది.

సామ్రాజ్యప్రాముఖ్యత

ప్రభుత్వమునకు యింత విరాళగా నున్నను, యూరపులో
ప్రకాశి సరిగా కూడుకొనిన కిదవ యూరపులోని అన్ని జేత
ములవారును తమలోతాము వర్తక వ్యాపారములను నడుపుచుండు
వలన కొంత మేలు కలగవచ్చు నీ అకలు కలిగియుండెడి. అందు
వలన సామ్రాజ్యములో వర్తక వ్యాపారములను నడుపుటకు తగిన
పీళ్లను గురించియు, సామ్రాజ్యములో పెద్ద వ్యాపారమును
నడుపుటకు అవసరమైన స్థితిగతులను గురించియు నాలోచించు
టకు తీర్మానింపబడినది. ఈవిచారణలలో ముఖ్యమైనవానిగా
సామ్రాజ్యప్రాముఖ్యత ప్రశ్న బలముచేరెను. ఈ ప్రశ్నకు సంబం
ధించి సంవత్సరము హిందూజీవుల దొమినియనులలో సాంక
ముగా భేదించు స్థానము నాక్రమించియున్నది. దొమినియనుల
తెలిగేట్లు వా తెలిపదధతులతోనే చెప్పియున్నానో వారిమీదనే
సహాయముకొరకు ఆధారపడియున్నారు. ఈ సామ్రాజ్యప్రా
ముఖ్యత యింకను ఇండియా కావనసభలలో విచారింపబడలేదు.
అందువలన నా ప్రభుత్వదృష్ట్యాదు ప్రకారము మా ప్రతినిధులు
సామ్రాజ్యప్రాముఖ్యత పద్ధతులను అవలంబించి యుండలేదు.
ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నిదీయ గురకు మని మీరు తెలిసి
కొలిచునీ.

హిందూజీవుల కావనసభలలో యీ ప్రశ్న విచారణకు
వచ్చు సమయమున యీ పద్ధతిలో యిప్పుడు బోధపడని విషయ
ములన్నియు అన్నియు విచారణకును. దీనిని గురించి విచారింపి
ఏదోయొక తీర్మానమునకు వచ్చుటకు పూర్వమే ప్రజాభిప్రాయ
ము దీనిని బాగుగా పరిశీలించవలెను.

ప్రాముఖ్యతపద్ధతిలో హిందూజీవులమునకే
లాభము

ఇండియాకు సంబంధించినంతవరకు ప్రాముఖ్యత అటు
యిటు గూడలేదు. ప్రస్తుతము యిండియాలో కాఫీ, టీ, పాగా
కులకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము ప్రాముఖ్యత యిచ్చుటకున యిండి
యాకు వాదావుగా 20 లక్షల పాముల వచ్చుచున్నది. సామ్రా
జ్యములో ఏజేతమునకు వచ్చువదానకంటె ఎదిరి తెల్లు ఎక్కువ.
ఇండియా దీనికి బదులు ప్రాముఖ్యత ఏమియు నిచ్చుటలేదు.
సామ్రాజ్యములో ప్రాముఖ్యతకు బదులు చెప్పనిది ఇదొక్క
జేతమే. ఈ లాభము లన్నియు యిండియా లోందరగా ఛెక్కి
కొనగల లాభములు. ఈపద్ధతికి యితర లాభములు
కూడగలవు. కాని అటు సదానముగా కలిగిన
చేసి తెలిసికొనదగినది. విచారింకొనదగినది యింకా రాజకీయములు
యితరములు గాక మిక్తవ్యవస్థము గూడ నున్నది. వాని సన్ని
ధిని నేనిప్పుడు చెప్పనక్కరలేదు. వర్తక స్థితిగతులను గురిం
చియు వాని తావులను గురించియు కాన్ఫరెన్సు ఫలితములు ఉ
ద్యోగ నిజేదము ప్రయరింపబడినప్పుడు బాగుగా తెలియను.
అధికారముల సన్నిధినిగూర్చి చెప్పటకు నాకప్పుడు వీలుకాదు.

ఎస్. శ్రీరంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

శైలీగారు— భారతవేదపరిపాలన, గాంధీగారిపం
టి అతిపది పేరుతో బడిననుకోనుడు. వారిదున్నపాలనను
వలన ఈ దేశపు కంప్లీయను కెడితును తగిపోయె ననుకొను

సర్వముల పునర్నిర్మాణము

వి. సి. ఎస్., వి. సి. ఎస్., వి. ఎం. ఎస్., వి. డబ్ల్యు. డి., (ఇంజనీరు శాఖ) అభిలక్షిత శాఖలను నుంచవలెను. వి. సి. ఎస్. లో కార్యనిర్వహణ విభాగమునందును పోలీసు శాఖలందును నూటికి 50 చొప్పున భారతీయుల నియమింపవలెను. శాఖలకు సంబంధించిన 1/8 వి. సి. ఎస్. అధికారులను అందుగా 25% భారతీయులను 1/8 శాఖలవారులనుండియు, 1/8 రాష్ట్రీయ శాఖలకుండియు నియమింపవలెను. ఈ శాఖలకు నియమింపబడు వి. సి. ఎస్. అధికారులకు ముందుగా శాఖల కార్యముల తెలియజేయు నోటికవలెను. ఇండియను మెడికల్ కమిషనుగూడ పునర్నిర్మాణ మొనర్పవలెను. సివిల్ మెడికల్ కమిషనునందు 1/3 బహిరంగ పోటీరీతివలనను 1/3 వైద్యవృత్తిలోని వారినుండియు 1/8 రాష్ట్రీయ వైద్యశాఖలందు నియమింపవలెను. రీతిలపద్యములను అప్పీలును సుదృఢమున ప్రస్తుతపద్ధతుల నే యుంచవచ్చును. భారతదేశమందును, ఆ గ్ల జేతమునందు నూడ, అభిలక్షిత దౌక్త్య శాఖలకు భారతీయులను, యూరపియనులను గూడ ఏకాటమింపవలెను. ఏలూడ నలెను. యూరపియనుల కొక శాఖను, భారతీయుల కొక శాఖను ఏర్పరచవలెనని 50 చివనలాలాగాను చాల తీవ్రముగ విసిరింది. ఇట్టిపద్ధతిలకు తక్కువ సామర్థ్యములకు లగు భారతీయులను ఏకాటమింపవలెను. ఆ గ్ల జేతమునకు విద్యార్థులకు జనుటకు ప్రోత్సహించుటకు గాను ఆ గ్ల జేతమునందు విద్య కధ్య సినిమచ్చిన అధికారులకు అదనము కొంత అల్లవెచ్చు నొసగు కలెను.

మిగిలిన శాఖల నన్నిటిని రాష్ట్రీయములకు నొసర్పిలెను. రాష్ట్రీయ శాఖలందు యూరపియనుల సంఖ్య ఏ సంఖ్యయైన గూడ మూడవరకుకంటె కధికముగ నుండరాదు. అధికారులకు స్వరాజ్యముల సంఖ్యను పరిమర్చించుటకు గాను, వారి కందర దిను స్వరాజ్యముల నొప్పి, అధికారియొక్క జేతములో నూటికి 10 చొప్పున అద్దెను కనూలు చేయవచ్చును.

సాక్ష్య విచారణ

50 చివనలాలా సెటల్మెంటుగాను సాక్ష్య మొనగుటకు వచ్చినప్పుడు, 50 చివనలాలా గారు కమిషనువారి బల్ల వద్ద కూర్చునియుండగా నూచెడి నడనే యనియు, కాని కమిషనువారి పని చాల భారమైన దగుటచే, 50 చివనలాలాగారు తేలికమార్గమున జూరుకొనిరియు తీ ప్రభువు గారు నడిచిరి. (సర్వే).

శ్రీ ప్రభువు:—50 చివనలాలాగారి వాక్యాలును చాల జాగ్రత్తతో శ్రీక్షించింది. యూరపియనుల నొకటమెట్లు తెలుసే అది కేసుబడలె నువారి అభిప్రాయమును మీరు పాల్గొని యుండెదను. అధికారుల కష్టములలో శాఖలమైన వానిని తొలగించ సంశ్లింపచేత తని యుండెదను.

50 చివనలాలా:—అవును. అయినను, సర్వములవారి కష్టములు, ఉద్యోగ శాఖలను భారతీయులకు మొనర్చుట అను నీ కుండుకమవ్వలను కలిపి ఒక్కటిగా పరిశీలి వానికి పని ముగించును కలెకవలెను.

శ్రీ ప్రభువు:—మా సుఖమువారి కొనగండిచివరకి యాంశముల దట్టెలను.

50 చివనలాలా:—ఆ విషయము నాకు తెలియదు. ఈ రెండువిషయములను నొకటే యనియు, ప్రభుత్వమువారు ఈ సుఖమువారు గావించు చూడలలో, సర్వముల ఆదాయములనుగూడ భాముమాత్ర ముచూడలలోకి తెచ్చి రెండవ భాగమునుకొనింది. నూచవలచై విద్య దీనికొనటను ముందుకు నిలిపియుంచరా దని వారి కోరిక. ప్రాజెక్టులములను గమనించియెడల నట్టిది రుచుల సంధివివరచ్చి నని అమామము గలగుడు.

శ్రీ ప్రభువు:—ఆ విషయమున నీ కమిషను గా రేమియు జేడ జాలరు. ఈ కమిషనువారు నూచవలను మాత్రమే యెవర్చు గలరు.

50 చివనలాలా:—అవిషయమును మీ రధికారుల చెలాయించవలె నని నేను మానించుట లేదు. నాకు గల ఆశు మాగము మాత్రము నేను చెబుతున్నాను. రెండువిషయములలో గావించు నూచవలన లిపి ఒకేమారు అచూడలలో తెట్టవలెను మీ సుఖులవారు దృఢముగా నూచింపవలె నని మాత్రమే నేను కోరుచున్నాను.

శ్రీ ప్రభువు:—కలెకము భారతదేశమున సద్యోగములలో ప్రవేశించుటకు ఆంగ్లీకాంమును గవ్వరుచుట లేదని లండను సంబలి విశ్వవిద్యాలయాధికారులు కలెపిరి.

మీరు చెప్పినవిధముగా భారతీయదృష్టియొక్క అధికారము గూర్చి యెడల రిక్రెట్ట వాడైండుట కమి పూచీ నొసగుడు.

50 చివనలాలా:—లవనర ముగిచో ఒకరిను అల్లవె న్నను మోచ్చింపవచ్చును.

శ్రీ ప్రభువు:—అశాఖ మొనర్చు డిడ అధికారి కరి గ రుచును గోచుటకు లిగింకంటాట్ట విషయ మేమి చెలివెదక?

50 చివనలాలా:—అన్నియు కంటాట్ట గా మెలుల వై నాధారపడియుండును. వాటికన్యసంఖ్యలో నెట్టిమెలుల

కేర్వరునుకొని యూరపియను అద్యోగము సంశ్లింపచున్నా రో అట్టివరులకుకంటె కధికముగ నొసగుటకు నా కిష్టము లేను. అశాఖలముగా నొక అధికారి డిస్కీను చేయబడిన ఎడల శాఖలముకు పరిశోధనాను కోర్టువారే యుండుదురు. అంతేగాని, యాకజీరమునకును వహార మొనగుట యొక్క దను లేదు ఏ అధికారుల గాని రద్దజేయబడదను పూచీ నొసగుటకు వీలులేదు.

శ్రీ ప్రభువు:—సామాన్యకర్మలలో, ట్రైనుస్కేలును బట్టి జేతముల నొసగుటకు పూచీ నొసగుదర ?

సా:—ఒకే గదను.

శ్రీ ప్రభువు:—భారతీయదృష్టియొక్క అధికారుల కొక లిగింకంటాట్ట వ్రాసి ఇచ్చెదమనియు అట్టి కంటాట్ట యొక్క వివరములను తరువాత రిక్రెయింపుకొనవచ్చు ననియు మీ యభిప్రాయమా?

సా:—అవును.

(ప్ర:—వారి జేతములను నాన్ నోటముగా నొసర్చుట కంగీకరించరా?

త:—ప్రస్తుతమున కంటిగిరియును. జేతములు నాన్ నోటముగా నుంచబడునను వరకులైన ప్రవేశించు అధికారుల జేతములు కాత్మతముగ నాన్ నోటముగ నుంచబడును, కాని భావిప్రభుత్వమువారికి కధిక సవల వివరలెనని నియమింప వీలులేదు.

శ్రీ ప్రభువు:—రిక్రయముమెట్లు కధిక అక్రమపద్ధతు మార్చబడుచుండు ననిమీ యభిప్రాయమా?

త:—అవును.

శ్రీ ప్రభువు:—తరువాత వరెయి? రానులుమిషను నియమింపవచ్చును.

సమర్థాగా:—యూరపియ సద్యోగులసంఖ్యను తగ్గించు విషయమునను, ఉద్యోగములను భారతీయులకు మొనర్చుటకు గలిగియు చక్క దీనికొ. నుండ, యూరపియ సద్యోగుల జేతములను మోచునెడల ప్రజలలో ప్రాతిభూయ మేర్పడదా?

సా:—భారతదేశమున సర్వపక్షములవారును అట్టి చక్కను ప్రతిభుటెట్లు రని నా భ్రాతృగిగా చెలియును. శ్రీ ప్రభువు (ప్రభుత్వ మొనగుచు కొన్ని శాఖలలో భారతీయుల జేతములను రిక్రయరాదనియు కొన్ని శాఖలలో రిక్రయచ్చి న యె సాక్షి నుడివెను.

శ్రీ ప్రభువు:—ప్రస్తుతము యూరపియనుల కొక జేతము భారతీయులకు మరెయిక జేతము మొత్తము రెండువిధములగు జేతములు గలవు. మీ నూచవచ్చి కారము లండనునందు విద్య కధ్యసింది వచ్చివారికి కొంత అల్లవెచ్చు నొసగుడెడల మూడు జేతము లగును. భారతదేశమున రిక్రయింపజేడబడిం భాగ తీయల కందువల నాగ్గివారు గలగుదు ను. లండను కల్లి వచ్చి భారతీయుల ఖర్చులకు తగున ట్లా క్క మారు కొంత మొత్తము నొసగుట మంచిదృతి గాదా?

సా:—అది ఏవిధముగ నొసగినను నాకధ్యతరములేదు.

50 చివనలాలా:—భారతీయులను భారతదేశమున మార్చిమే రిక్రయింపజేసి, ఆ గ్ల జేతమున విద్య కధ్యసింది భారతీయులగుడ నీ దేశముననే పోటీజేయన ట్లేర్చుచ రాదా?

50 చివనలాలా:—ఉద్యోగ శాఖ నట్లు జేర్చు గదులు గా కధిబుడు క గీ రింపవు.

సర్వముల ప్రాతిభూయము

50 చివనలాలా:—(ప్రభుత్వ మొనగుచు, 50 చివనలాలాగారు తాన ప్రభుత్వ శాఖలలోకాక సభ్యులుగా నున్న శాఖలను కలెగింప నున్న వి. సి. ఎస్. అధికారులందరును చాల సమర్థ భావముతో పనిజేసి రియను, అయిచు వి. సి. ఎస్. అధికారుల లండను, కంప్లెగంటెడల ప్రతి కాలభావముతో నున్నా రియ, ఇరె సర్వములము సంక్లరణయెడల కడభిప్రాయముతో నున్నారనియు నుడివె.

ఇరెలెక్టెలకు ప్రభుత్వ మొనగుచు సాక్షి రాష్ట్రీయోద్యోగ శాఖలకు రెండు తరగతులుగా కధిబింపవలె ననియు, ఉన్నతోద్యోగములకు తగు సామర్థ్యము గల భాగతీయులు కావలెననియుండు లెభి-చెద రియను నెలకు మూడు జేలగూర్చు ములకంటె నెక్లవరజేతము గల అధికారుల సంకర్షణను భారతీయులకును యూరపియనులకును నెట్టివివరము ను నుండ రాదనియు నుడివె.

సమర్థాగా:—ప్రభుత్వ మొనగుచు:—భారతీయ శాఖ యూరపియనుల చాల జనుపదముగ కార్యముల నిర్వహించెదక. ఇరెరెక్లెంకములనుండి వచ్చు సివిలియను శాఖయాధికారులకు బాంబుల పనితీరులు తెలియవు. భాగి శాఖలకార్యపరిచయ కధికము నుండద. చాలమంది జిల్లాకంటె సర్కార్ల కేటు బట్టెలు చాల బాగుగ కార్యము నిర్వహించగలరు.

50 సివిల్ శాఖలను:—బాంబులు కిరెపపణముల నుండి వచ్చు సివిలియను శాఖయాధికారులను గలిపి చలిపిగ లోకములు సర్కార్ల నేటు కట్టెలకు నుర్చియను గదా.

సా:—ఇంతవరకును సర్కార్ల కేటు తరగతి నుండి ఒక్కరుమాత్రమే బట్టిగా నియమింపబడిన.

సమర్థాగా:—ప్రభుత్వ మొనగుచు:—శాఖయాధికారులను నియమించునందృష్టున చట్టసంబంధ నాని నింధన లేనియు నుండరాదు. భారతీయాయాధికారులు తీలు తెప్పి కాలిటిను గలిగించియు పట్టుకట్టెదక గాని అనుకు శాఖల మునుగించి శ్రద్ధహింప గని మధ్యవర్తికాలం కమిషను వారు గావించిన యాకోజను తీవ్ర ముగా నింపించుచున్నాను.

విశ్వాక ఖను యూరపియనులను స్వేచ్ఛలు కంటాట్ట వైస మార్చిమే నియమింపవలె ననియు, అశాఖలందు యూరపియను లుండుట వాంఛించు వరులు సాక్షి నుడివెను.

సమర్థాగా:—నూచగారును కొన్ని విషయములలో 50 చివనలాలాగారి రచనముగా విచారింపవలయు నని చెలిపిరి అదివై ప్రకటనలిఖింపబడు కలెపిరి.

శ్రీ మైసూరు మహారాజగారి పోషకముక్రింగ నున్న గుచ్చి శ్రీ చెన్నుబసవేశ్వర ద్రమాటిక్ కంపెనీ ఆఫ్ మైసూరువారు వారిసాటకములలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన నాటకములలో మరియొకటగు 23-12-23 ఆదివారం సాయంత్ర 5-30 గంటకు ను

రత్నావళి
నాటకమును
21-12-23 తేదీ సోమవారము సాయంత్రము
5-30 గంటలకు

కాలిదాస
నాటకమును
కన్నడభాషలో ముత్యాలపేట పోలీసుస్టేషనువద్ద
నున్న పాలెసుథియేటరులో
ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురిపాఠశాల వచ్చి తగుప్రోత్సాహ మొనగగోరెదము.
ఆకాభంగము కలుగకుండుకై త్వంపకుట మంచిది.
ఎస్ నాగేశ రావు
మేజరు.
వినోదరత్నాకం జి హెచ్. వీరన్న,
ప్రాప్తికరు.

శ్రీ మైసూరు యువరాజుగారు పోషకులు
బెంగుళూరుసిటి, అమెచూరు
ద్రమాటిక్ అస్సోసియేషన్ వారు
గోవిందప్పనాదక వీరన్నును
సాంధర్య మహాలు నందు
24-12-23 సాయంత్రం 5-30 గంటలకు
“రామదాసు” నాటకమును
ఆంధ్రభాషలో ప్రదర్శించురు
మ-రా-రా-శ్రీ బల్లారి టి. ల ఘోషాచారి, వి. వి. వి. ఎల్.,
హైకోర్టువక్తలుగాను ప్రధానపాత్రలను భంతురు.
N. D. 6 నాటకములు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడును.

(శ్రీ ఆంధ్ర సమాజమువారు సికింద్రాబాదు)
24-12-23 సోమవారము రాత్రి
కనకర నాటకమును
బెజవాడ మైలవరము మహాలులో
ప్రదర్శించురు.
యం. యన్. నాయుడు,
మేజరు.

ప.జా.బు విశ్వవిద్యాలయ
పట్టప్రధానసభ

లాహోరు విశ్వకారి యువస్వామి

లాహోర్, సెప్టెంబరు 21:— ప. బాబు విశ్వవిద్యాలయ పట్టపదాన భర్త. సె. బి. విశ్వవిద్యాలయ హాజులో జరిగిన, బైను ఛాన్సలరు "రీజన్" సేనాద్దగారు, విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరైన సీరి ఎడ్వర్డు మెక్లగన్ గారు గారికి సోదీటు తరపున, డాక్టరు ఆఫ్ లెటరెయిన్ మానోరిస్ కాజా జిగ్గిని బసం గారి, తరువాతి ఛాన్సలరు గారు పట్టపదీలు కృతార్థులయిన వారికి ఉద్గీయించి.

టీ. విజయరాఘవాచారి గారు:— బ్రిటిషు సా
మ్రాజ్యపదస్యమునకు యిండియా కమిషనరుగా నున్న దివాన్
బహదూర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు. పంజాబు రాజపు
తానా, క్షిప్రవాహు, గుజరాతులలోని స్వదేశ సంస్థానముల
నన్నిటిని చూచి నిన్ననే చెప్పుటకు చేరిరి. అస్సామీయైదు
ప్రెస్టుప్రతినిధితో కలిసి సంఖ్యపించుచు యిండియాలో తాను
సంచారము చేయుటకు ఇదియే కడవటిసారియని యిది వచ్చేజన
వరిలో యిగ్గాడును తాను పోవుచునున్న చెప్పిరి సంస్థాన
ములలో చేరు బడి ప్రదర్శన వస్తువులనుగూర్చి ఆచన చాల
ఉత్తోషింపెను. పాటియూలాలో వేటకు
ప్రదర్శనవస్తువులు తయారుచేయుటయు, అనుకొనినట్లుగానే జను
వూరు చక్కని వస్తువులను తయారుచేసెను. కమిషనరుగారు
జతువుల వస్తువుల సాగమునుగురించి తానువిని యున్నామనియు
అయితే చేయుదినవస్తువులు అందుమించి యున్నవనియు చెప్పి
రి. బిగినరులో ఏ మున్నదనిప్రజలు అనిరి, ఆపాటివారికి బిగిన
రుకోట్లలో లక్ష్యకోటకును వస్తువులు ఉన్నవి ప్రధానమంత
యైనను మా రాజకుమారు గారు యీ పనిని
తయారు చేయించిరి. ఎర్రరాతిమీదను, తెల్లరాతి
మీదను చేయుదిన వికసేరి చెక్కడపు పనులు విద్వీపాటకు
వచ్చులక్షలకాదిదనమునకు ఆశ్చర్యముకలిగించును. జామనగ
రలోని వస్తువులు పట్టుకొన్నముటచేరితి మెదలగునని పాశ్చా
త్యస్త్రీలను గయలేము మోహము పుట్టించును. దివాన్బహు
దూరగారు వస్తువులన్నియు కట్టించబడుటకు సిద్ధుగా నున్న
నినియు కొద్దిగోబులలో యిండియాను వదలిపెట్ట
నున్నవనియు చెప్పి ముగించిరి. (అ. వె)

(ಇಂಕಾರ್ಪೊರೇಟೆಡ್ ಇನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು)

నార్త్ బీచ్ రోడ్డు మదరాస్

ప్రారంభ శాస్త్రము

ప్రకృతి పరిశీలనా వాచకము   ౪. పై.

మొదటిపుస్తకము. ద్వితీయ పుస్తకముకి ... 5 0
రెండవ ,, మొదటి పుస్తకముకు ... 8 0
ఈ పుస్తకములు అన్నియుగా మొదలు ముగియునొకటి
కామ్రజ్జును ప్రాసిన పుస్తకముల ననుసరించి మన వాంఛనకు తగ్గి
నట్లు వ్రాయబడినవి. కి ధారామహాను, సంఖ్య మణిరూపమునను
పెట్టు సంఖ్యలు కి పరిచయబడియున్నవి.

ఆరోగ్యమార్గ ప్రకాశకథ   ౪. ౩౭

మొదటి పుస్తకము (5, 6 తరగతులకు) ... 5 0

రెండవ పుస్తకము (జట, ఏడవ తరగతికి),

1, 2 స్థా (మొలకు.) ... 6 9

అర్హోగ్రంథంబధమైన ముఖ్యాంకిముఖ కథారూపముగ

బాలకు, వారిని చూచి భక్తిపూరితముగా ప్రార్థించుచు

ఈ జిల్లపు వాణిజ్య గూర్చియు, మద్యపానముచే గలుగుత్రుకము

గూర్చియు వివరములు పిల్లల మనస్సున చక్క గ నాటబట్టు

కథలు (నాయాబడియన్నవి).

ఆరోగ్యమార్గ వాచకము ... అ. 10 0

అటు, ఏడు, ఎనిమిదు తరతులకున, 1, 2, 3 ఫార

మూలమును, టెయిలింగ్ హాతకాలమును జాబయ్యాగ్ మునది.

పద్యపానమువలన కలుగు ఏ పాపము ల. 1-2

[illegible]

మ.ద.గ.స.ర.న.యొక్క సాధారణ గుణములు దానివలన కరీముని

ఈ గ్రంథము క్రీస్తునకు, అని ఆహారముగా గలది, ప్రాణబోధన నీతి

శూన్యము.

సద్వర్తనము ... .. హా. 1 0 0

ఈ విషయమే వాడారు అనునదిచలననీప విధము

ఆచార్యులు: లో. న్యూడి (పబ్లిషర్స్)

సాక్షాత్తులుగా వ్రాసిన వారు

(సంగ్రహించబడి ఉంది.)

పదాలనుండి కాలుష్యం కలగజేసి పి. జగన్నాథస్వామి ర

30

750 751 752

పార్శ్వకవచంధగు శేఖసాదీ వ్రాసిన “గురస్తాన్” అను పుస్తకమును శ్రీ జుహ్యాల కెన్న శాస్త్రిగారు తెలుగు లానికి దర్జామచేసి ప్రకటనార్థము మా అంధగంధ రత్నాక్షరమున కొంపూరి కొలఁదిదిములలో ప్రకటింపబడును.—

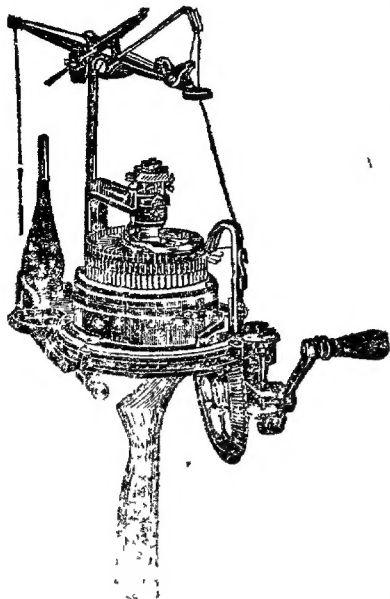

క్రొత్త హారి నన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, వ్యవసాయ, కర్మాగారము మొదలగు పనులకు పయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రిక్తము, ధరిస్తరినము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోస్ట్రు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగస్తామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.

నివారములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars Apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegrams: "BRAD."

"ERASMIC" కడుగునలభ SHAVING STICK. మార్గము

ఉదయమున ఎరాస్మిక్ పేవింగు కడ్డితో నబ్బును పట్టించి, బాగుగా రుద్ది స్వయముగా డ్రోము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి. డ్రోము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, మచ్చలు యుండగ. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును. మతియు నీవు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుదువు. చూపునకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పకీర్తియు న్నుట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

(1) గాన నీవు ఎరాస్మిక్ కడ్డిని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుదువు.

1089

ఇ స నొ ఫె లి

ఇసనోఫెలి అనునది అంటి మలేయలో జౌషధమును వాడుటకు మలేయ రాసీతుక అటంక పరమము. ప్రస్తుత కాలముందున్న జౌషధములన్నిటిలోను దీక్ష్యమైనది. ఇస్సర, డ్డ క్వయివాను నేరించుటకు ముద్రును, అయితే ఈ దివ్యజౌషధము నేరించిన బహు కాలమునుంచి యున్నను తప్పుక మరుచును. తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని శిష్యా చేసి యున్నార. ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మూత్రము నేరించి మలేయ రాసీతుక అటంక పరమము. చిడలకు ఉపయోగించుటకు ఇసనోఫెలికా అను జౌషధములను. ఇసనోఫెలి అనునదియే ప్రయోజనముగా తయారు చేయబడినది.

ఫెట్టో - డ్రెస్ రక్తజంతులను మంచి నీటికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా పనిచేయును. మలే రియా డ్రెస్ ము చే బలము మైసట్టియను నురి ఇతరజాతుల చే కలిగిన అతయవముల నకు లోక, నిస్సరును పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై యున్నది మలేయియ తేదీని నిష్పాదముగా చేపు వచ్చును.

నాసిరా - ఉంబ్రా అతి మూత్రము వారిము చేరనీయక మంచి తీర్థ కీర్తిని కలిగించుట యందు ముఖ్యమై యాచా సంబంధమును పొనీయము. విశేషము లోహసంబంధమును, పొనీయము.

అంటాగ తియారు జాయువు, మూత్రస్రవణ కోగము, మూత్రమునకు ఉప్పు ఎక్కువగా చేతలు, యింక మూత్రజ్వాల సంబంధమున బాధించుట పోలదోటయందు అపమానమైనది, చాతకోగమునకు రామరామమంటిది.

గయోకోండ కష్టములే: ముఖముగా కికోచు ముగు లోహసంబంధమును పొనీయము ఇది అతిశ్రేష్ఠ మగు విరోచన జౌషధములందు నీసాధ్యచేసియున్నాడు. ముఖముగా మలబద్ధము మామూలుగా గల వారు చేరుకు తొందరగా, తిరిగి అతి సారముగల వారు దీనిని వాడు చున్నారు.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 Fort BOMBAY
ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు పోల్వెజ. యు:—
మెసర్స్ గోరియో (లిమిటెడ్) విలాపెట్టె నెం. 159 ఫోర్టు, బొంబాయి.

గంజాము జిల్లావరదలు

కలెక్టరుగారి రిపోర్టు

గంజాంజిల్లా కలెక్టరుగారు నవంబరు 30 వ తేదీన యీ దిగువ రీతిని లేఖ వ్రాసి ప్రకటించిరి:—

నేను యిదివరకు 266 తేదీన ఇచ్చాపురమునుండి వ్రాసిన లేఖ దివ్యముల ఉదనంతరము యిదిగువ రీతిని వెలియవలెను చెప్పాడు:—

నేను ఇచ్చాపురమునుండి సోపేట తాలూకామీదుగా ప్రాంతీకమున, అక్కడనుండి నవంబరు 26 వ తేదీన సోపేట తాలూకాలో కొద్దిగ నవ్వును కలిగినది అనగా కర్లింపు నక నాములేదు. కలెక్టరు పేర్కొని తాలూకాకు తూర్పుదిక్కున యున్నది. ఆభాగమునకు తుపాకులను యెక్కువగాని కలెక్టరు తేడు. కొన్ని తెరువులు గట్లు గండ్లువడినవి. వంటలు బాగుగ చే అగుపడుచున్నవి.

నేను తద్దానుండి పేర్కొని (18 మైళ్లు) గుర్రు సాన్ని తేదీతోనని, కొద్ది రెండుపాట్ల కొట్టుకొని పోయినది. ఒకపాటు 250 గజముల పొడుగున కొద్ది పూర్తిగా పోయినది. ఇది తేట న్నచో కొద్దిసరిగా నున్నచో పేర్కొనితరువాత తాలూకాకు పశ్చిమమున నున్నది. ఆ పురమున కలెక్టరు అపాయము కలెక్టరు. చెరువులనుగ్రహించుటకా దెదినని, గట్టునకు గండ్లు వడియున్నవి. నేను మాదిరివరకు చెరువుల గట్టునుగ్రహించుటకా దెయ్యింది. కాని నీటి మర మ్మకు కేవలము మంటినిమాత్రమే నీటి ముచ్చుకు అతివ్యర్థంగా జరుగవలెనని నేను జమీందారులకు తెప్పించి, గాని వారిదివరకే దీని యావశ్యకతను గ్రహించి యుండురు

పేర్కొనిలో ప్రాంతీక కొద్దిగా లోగినది, ఒక పుతము యిది పురు శివులు అనంతరము వచ్చినవారానము కి శివులు విజయపు న్నది) ధాన్యపుకొట్టు అభివృద్ధి కలెక్టరు. నాకు యిప్పటికి తెలిసినంతకుట్టుకు పేర్కొని ప్రాంతీకలో పంటలకు కొంచెము నవ్వును కలిగెను. కాని విజయపుతమును పంటలు అట్టు కలెక్టరు యిండియుండును.

మాలవాండ్లకు, సుబ్రహ్మణ్యమున, వారివలె కొన్ని పో యినవి. సమాధితిర గ్రామములలో మూడు 200 కుపులు మర జీరినవి.

నేను కర్ణాటకలో జోయియుండలేదు. అక్కడనుండి వచ్చిన సమాచారము ప్రత్యేకముగా వా కొరకు వెలిసి కొనబడినది గనక నమ్మదగినది. ఒకమనిషి యు, కొన్ని పశువులు నీటికొట్టుకొనిపోయిరి. కొంతభూమిపై యిరుగుమీట మీటచేసి నది, కాని విస్తారము బాగాకాదు. చెరువులను మెలియాపుట్టి ద్రవ్యము లోకమునకు కంటెకును ఎక్కువ అపాయము సంభ వించెను. ఈలెలెన సంతృప్తముగా మారినది. చెరువులకు కలిగిన నవ్వును రి నుండి 4 లక్షలవరకు అంపాచేయబడినది. పర్లాకి మడి కాబాగారు వి పర్లాంధ విం తి క పుల నుల ను బాడబోయిరిని ని ను చు న్నాడు. ఆ య న అన్ని చెరువులను బాడచేయించుటకు సంబంధము లేదు. కర్ణాటకలో ప అవ్వము యెందుక విచారించదగినది కాదు. పంట కి అనాల వలెనుండి 4 అనాలవరకు దిగింది. కొన్ని యిండ్లు కూలివని, కాని యెక్కువ సంఖ్యకాదు. కొన్ని భాగ్యపు కొట్టుకు అపాయము కలిగినది కాని, నవ్వును కొలిచేట రూపాయలకు విలసిల్లువదెను.

విజన్సి కొద్దికు కొంత నవ్వును కలిగియు వా ర్జువచ్చి నదిని వివరములు తెలియవు. మొత్తమునై న యీ రెండు తాలూకాలలో ప్రమావ్వును ప్రజల సామానులనవ్వును నేనను కొనినంత అభివృద్ధిగాలేవు. ఇందువలనగలిగినవచ్చును విజన్సిర మ్మ అని కర్లియకు తగియుండెను. ప్రస్తుతమునకు భరణుపా ద్వియున్నది. కాని అర్థివము పాద్యయుండలేదు వర్తకులు లాభమును తిసికొనగూడదని నేతెప్పించి, కొంతర కామాట యిచ్చినది. నిలవియున్న భావ్యపుకొట్టు సరిపోవుట్లు కలెక్టరు వడు. కొద్ది, కంటెవల బాగుచేయుటకు లక్షరూపాయలకు అధికముగను. ఈ నవ్వునుగలిగెను చెరువుగట్టు గండ్లుపడుటకలెక్టరు తే బడినది.

తేదీనము నేను వరకు పేట, అటమని శ్రీకాకుళం కలిగి కట్టుములకు పోవుచున్నాను కర్ణాటక ది వచ్చిసము వారిను అనద్యముగా నున్నది. అనేకమైన గుడికొలు, నేన గొంతులు కూలియి, ప్రాంతీక కొద్దిగా నేను గట్టు కలిగియు నున్నది కూలిపోయిరి కొంతలను తే కలెక్టరుకు నేనొక కవ్వ పుట్టినది గాదు. పిలవన భూమియొక, చెరువు మునుంకలకు

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగ రోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— రి మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

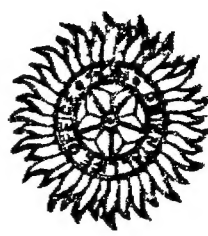
మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రచిత్రిత క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఈ త్రుము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు సెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అన్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునందు ఏర్పాటు
చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలనీ
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అగు
కూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్త ప్రమాత్తమైన

భీమాపద్ధతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించు పాలనీపకారము పూచీ

యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరముల వయసు సంభవించు వివాహములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దమొత్తము చెల్లించబడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తియగునంతకు వీరియొద్దనున్న వివాహములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము నగదుగా ఏర్పాటుపకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొదటియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలనీదారుడు తనకష్టమున్న ఈ అమాల్మ్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(ఏమయినను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాలమువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిత్రవాచకము వ్రాయవలెను

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore
Tri vandrum Branch:—Trivandrum,

దే హ ము

అందువిషయమున అవరిమిత మగు
గ్రాత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము
పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా
రు కదా, ఇందుకుగాను
ఆతంకనిగ్రహమాత్రలరుడపయోగించవలెను
క్రమం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే
మాత్రము చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు
వాటిల్లును. 219

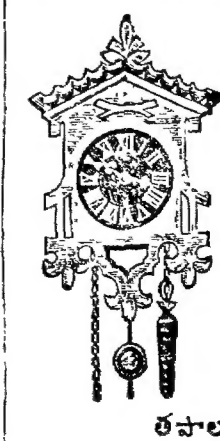
సర్వమునకుగాను:—
ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము
28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
అని వ్రాయండి.

టిక్ - టాక్ అను గడియారము

ఇది నూతనముగ తయారైన దేశములో తయారుచేయబడినది. ఇది
గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సౌగంధముగనుండును.

అందులో కనుబరిచి యుండు ప్రకార
మే మిక్కిలి అందముగనుండును. నూత
నముగ తయారు చేయబడి, ఎల్ల కాల
మును బాగుగ పని చేయును. చాల కాల
ము నమ్మకముగ పని చేయును. ఎల్లప్పుడు
ను ఉపయోగించుము.

టిక్ - టాక్
ధర 1-కి రూ 3-0-0
తపాల ఖర్చులు ప్రత్యేకము
వి. ఎస్. పాచ్ కంపెనీ
తపాల పెట్టె నం. 105, మదరాస్.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనలో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడై పోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కెమినియానూనెను

వాడుబ మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిశో మాంధ్యమున్నను, యిది దివ్యౌషధము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గురుకు గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకలు మరల యెవ్వటి మెర్చిదనమును గల్గి వట్టువలె నుండి మెం
యె వుండును.

ఈ రోగమునే దీనిని తగ్గించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కెమినియా కలనూనెను నిన్ను శర్యోత్కృష్టమైనది తెలుసు.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ. వి. పి. చార్మిన్ ప్రత్యేకము.

అన్ని వ్యాధులలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువానన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అన్యధ్యురమైన నామముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 1కి ధర రూ 2-0-0

దాము బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0

దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన రుక్మిణి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మరల అమృతానందనిద్రనున్ను, శరీర ఆయుర్వారధిని, చా దొరుకును. తీవ్రము,

పోలు గొంజంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్రామశీదు, బొంబాయి.

126

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపావులొదొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రప్ప 0-10-0; డజన్ 1-కి రప్ప 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

కపహరి	కుష్టుకు తైలము	చుండుకు నూనె
సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ. 1-6-0	డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0	వెలసీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు తైలమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలిండు దగ్గు శ్వాసకోశముల నూత్న శాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, ఉడబ్బదగ్గు దగ్గుకు సేవించవలసిన వందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.	ఉబ్బీ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.	ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొనలగునవి మానును. దీనివలన మృత్యుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వాణిజ్యపాత్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బెండుపనులు, రబ్బరుపాంపులు, స్పెల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు 609

ఎంగ్లీవింగు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి కలరామందులు ఆయుర్వేదాశ్రమము జార్జి టవర్ మదరాసు

మాతే నిర్విషముగ తయారయిన శాస్త్రీయ ఔషధములును అనుభూతియొగములను చేయు నభ్యుక్తమైన గొప్ప ఆయుర్వేద ఔషధశాల.

అశోకవర్తి రుతుకూలము (మట్టకట్టుకోవలసిన) బోగొట్టును రుతుగ్రహము ఆశ్వనివర్తి క్రమము, దినమువిడిచినచో వచ్చు జ్వరములకు రా నుండును. తేలిక రక్తగుళువులను శాశనముచేయును. వెల రూ. 0-14-0

ఈ ఔషధ సేవనవలన అనేక రుతుకూలము మాయమై సత్సంతానములకు సంతసింపబడును. వెల రూ. 0-14-0.

మూతులుంగరసాయణము గర్భిణీ శ్రీలత అనేక కారణములచే గంభీరమయి పొయ్యి మొదలగు నుభవి రేచనవర్తి కులబద్ధమును బోగొట్టి శరీరమును ఆశ్వాత్థిని జ్వరమును. వెల రూ. 1-0-10-0

నది పోవును. బలహీనమును బోగొట్టును గర్భాశయమునకు బలము గలుగజేయును. అధిక ప్రయాగచే ప్రవహించెడు శ్రీలతాశ్లేలియక ముఖముగ ప్రవహించెడు. వెల రూ. 1-12-0

రక్తశోధక సహమేహములచేతను, రసావధములచేతను, యింక అనేక కారణములచేతను (అనగా) కుంభులు, చీన, తామర మేహబాధలు మొదలగు దానిచే చెడిపోయినవర్తమును కుభవములను ఇచ్చి శరీరమును ఆశ్వాత్థిని జ్వరమును. వెల రూ. 1-0-10-0

వృశ్చికదంశనివారణి తేలుకొట్టినవోట దీనిని ఉద్దీయెదల ర నిమిషములలో నీ బాధయనునది తేలుండచేయును. వెల రూ. 1-0-10-0

ఇంకను అనేక యావధములు కలవు. జామ్యుల కేటలాగు నేటిదినముననే వ్రాయుదు

హెడ్ ఆఫీసు:— **ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి,** జి. టి. మదరాసు

మా ఔషధములు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద కూడ దొరకును.

- (1) మెసర్స్ డాక్టర్ అండు కో, రత్నన్ బజారువీధి.
- (2) మెసర్స్ థాథా అండు కంపెనీ, చెనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు
- (3) స్వాస్థ్యస్థానీ, పెద్దవీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు,